

Előfizetési feltételek:

Belföldre, Jugoszláviába,
Lengyelországra és Ausztriába
Egy évre
Hat hónapra
Három hónapra
Magyarország-Francoország
Egyéb külföldre

TELEFON 98

BARS

Ára:

Hirdetések: Díjszabás szerint. Gyakori
hirdetők és a velünk összeköttetésben
levő hirdetői hirdők árendájában
részeseülnek

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendőek
Kéziratok vissza nem adtnak
Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

Megjelenik: Minden vasárnap reggel
Szerkesztésért felelős: A LAP KIADÓJA

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat
a kiadóhivatalba kérjük utasítani
A lap kiadója: NYITRAI ÉS TÁRSA

Hazatérő magyarok, hazatérő zászlók

Irta: KOPERNICZKY KORNÉL

Lelkekbe markoló történelmi események egész sora tortlódik össze a mai magyarság s helyi viszonylatban a garamvölgyi magyarság szeméi előtt is. Ugyanis történelmi események a ma magyarjának szeméi előtt az idegen szolgaság jármából való felszabadulás kísérő jelenségei is:

az immáron összetört trianoni határon innen és túl élő tízmilliónyi magyar lelkeknek szeretetteljes összebörölése és az örömtől túlaradó magyar szíveknek utra indulása. Ezek és ezek utra kelnek az anyaországából, amelybe most már újra belenőtünk, kezeikbe vesszük szíveiket, amelyek már messzire világítanak lángoló magyar tüzükkel és a trianoni határnak soha el nem feledhető emlékvonalán tuli magyar szívek ragyogó fénye visszazugazdik reájuk. A két magyar fény találkozásá boldogan ragyog ki minden magyar arcán.

Tüzek, az eddig sokat didergő felvidéki magyarok lelkeit melengető, tüzek lobogtatok magasan és a forró zsarátnok melegéből jusson most minden magyarnak, aki csak valahol is távol él hazájától, röpüljön a zsarátnok, hogy tüzével összetörassza lélekben a világ minden magyarját. Teremjen meg belőle az a nagy nemzeti szellemi közösség, amely hatóerejével örök-kétartó szilárd alapokat épít az új Magyarország alá.

Megindulnak a hazatérő magyarok és megindulnak a hazatérő zászlók. Egy szerencsétlen történelmi eseményben megsebzett lelkű emberek és a történelmi tűzben és viharban megtépázott zászlók. Megtépázott zászlók, ti drága magyar történelmi ereklyék, szent tűz, szent lelkesedés, szent szenvedés, magyar dicsőség és nemzeti katasztrófák örök emlékjelei lesznek a Lévai Muzeumban.

A felszabadulás után hazakerült Lévára az egykori magyar királyi 14. honvédszálogazred lobogója. A Lévára bevonuló magyar hadsereg élén mosolygott rá az őszi napsugár. A legendás hírű Pálmay-csoport piros-lehér-zöld zászlaját egy kis rajnyi garamvölgyi magyar hozta Lévára, akik a Pálmay-csoport többi tagjával e zászló alatt 1919-ben visszazserezték Galgócot a csehektől.

December 4-én pedig utra kel Budapestről egy legendás magyar időnek dicső tanuja, a lévai nemzet-örtség 1848-iki lobogója. Ugyanezen a napon érkezik Lévára a legnagyobb barsi ember: József kir. herceg öfensége is, akinek édesatyját, sőt dédatyját is tisztelhetette Léva falai között.

A Lévára érkező Barsvármegyei Egyesület 500 tagja hozza magával azt a szent nemzeti szimbólumot, amelynek utja, mint a hadilobogóké, rendesen, kalandos volt. A magyar szabadságharc kitörésekor a lévai hölgyek készítették a lévai nemzet-örtség számára. A szabadságharc szomorú elbukása után, egy lévai hölgy a testére csavarta, hogy így rejtse el a zászló után kutató cserepárok elől. A zászlót a zavaros viszonyok között Szombathelyre csem-

pésztek, ahonnan negyven év előtt került ismét Lévára. A csehek bevonulása után az ereklyét eredeti megörző helyéről, a városházáról, magánhelyre vitték és elrejtették, ahonnan később Budapestre csempeztek s ott a Barsvármegyei Egyesület őrizte és a lévai lobogó élesztette az egyesület lelkében a barsi tüzet, amely Budapestben szolgált a Felvidék vissza csatolásának ügyét s ápolta az ott élő magyarok szívében azt a barsi szellemet, amely Barsban a kisebbségi élet husz éve alatt is olyan gerincesen védte magyar jogait a cseh elnyomással szemben.

Szeretettel köszöntjük a Barsba hazatérő magyarokat és köszöntjük a hazatérő zászlókat, sugározzák ki messzire a Lévai Muzeumból a felvidéki, a barsi, a lévai magyarság törhetetlen lelki erejét, amely minden időben szolgált a megyéjét, városát, hazáját és az egész magyarságot.

Milyen lesz városunk közigazgatása

Irta: Dr. Tulassay Tódor

Nem lesz fölösleges és érdektelen, ha megnézzük, hogy hogyan is alakul új helyzetünk, milyen is lesz városunk és az anyaország-hoz visszakerült vidékek igazgatása. A katonai igazgatást bizonyára rövidesen felváltja a polgári igazgatás, éppen azért tudunk kell, tisztába kell lennünk azzal, hogy milyen is lesz elhelyezkedésünk a magyar nép alatt, milyenek az ervevontakozó új magyar törvényes intézkedések, amelyekhez nekünk is alkalmazkodni kell, s amelyek szerint történik majd a visszakerült területek közigazgatásának a felépítése.

A magyar közigazgatással elméletileg régebben foglalkozom, figyelemmel kísértem a változásokat, újításokat és javításokat, s rövidesen, — amennyiben lapunk terjedelme megengedi, — két három közleményben ismertetni fogom a magyar közigazgatás jelenlegi helyzetét, s annak egész rendszerét.

A magyar közigazgatás alaptörvénye az 1886 XXI. Törvény Cikk szerint, — amelynek nagy része ma is érvényben van, — a területi kormányzatok: a törvényhatóságok és a községek. — A törvényhatóságok megint kétfélek: vármegyék és törvényhatósági városok. — A községek pedig három félek: megyei város, nagyközségek és kisközségek. — A községek ezen felosztását, mint említettem a fenti törvény mondotta ki, de a megyei város elnevezést már az 1929 XXX. t. c. vezette be, amely a rendezett tanácsú városokat megyei város névvel jelölte meg. Léva város tehát a magyar közigazgatásban, mint megyei város fog szerepelni.

Csak közbevetőleg kérdezem, hogy melyik megyéhez fogunk tartozni? Ennek megállapítása kormányzati feladat, mert sajnos, e pillanatban Bars vármegyénk nagy része idegen impérium alatt maradt. Lehetséges, hogy

a kormány megcsinálja az önnálló Bars vármegyét, ez volna Léva egyetlen érdeke, mert akkor ez maga után vonná azt is, hogy Léva megyeszékhely lenne, megyei törvényhatósággal, aminek jelentőségét nem kell a lévaiak előtt külön hangsúlyozni, mert tudjuk, hogy a jó békevilágban, milyen harcot vívott városunk azért, hogy megyeszékhely lehessen. Megyeszékhely jelentése azt, hogy Léván a lévaiak megtalálnák az első, de a második, sőt sok ügyben a harmadfokú fórumokat, ahol az ügyeiket végérvényesen intéznék, s nem kellene messze menni a különféle hatóságok elé való tárgyalásokra. Jelentése az egész megyei közigazgatást élén a főispánnal, ami Léván az állandóan ott lakó tisztviselők számát lényegesen felelmele. Forgalom szempontjából jelentése az idegenforgalom fellendülése, mivel a vármegye lakossága kényeztetésére csak Lévára beutazni, hogy az ügyes-bajos dolgait a megyénél el tudják intézni.

Léva város szempontjából mérhetetlen jelentőségű lenne, ha megyei székhellyé lépne elő, aminek érdekébe az illetékeseknek mindent meg is kell tenni. A jövő szempontjából is fontos ezen kívánság előterjesztése, mert Léva, mint megyei székhely, — ha jelenleg határ szerepét is fogja betölteni, — óriási vonzást jelentene a határon túl maradtak számára.

Ha Bars vármegyét önálló megyének hagyják meg, azzal is dokumentálják azt, hogy ezen állapotot ideiglenesnek tekintjük, — fel kell táni a magas kormány előtt ennek a kérdésnek nagy fontosságát, — be kell bizonyítani, hogy a csonka Bars vm. más megyékhez nem tartozhat, csak önállóan tudhatja azt az országépítő, s országzszerző munkát végezni, amit évszázadokon keresztül végezt.

Visszatérve tárgyukhoz, a törvényhatóságok élén áll a főispán, mint a végrehajtó hatalom képviselője. A főispán a belügyminiszter előterjesztésére és ellenjegyzése mellett az államfő nevezi ki és menti fel. A gyakorlatban többször előfordult, hogy két, sőt kivételesen több törvényhatósági főispáni teendő állandóan vagy ideiglenesen egy főispánra bízható. Hatásköre: A főispán az egyes bizottságokban való elnöklésen kívül, szervezési ellenőrzési, rendezési és fegyelmi joghatósággal rendelkezik. Kinevezi pl. a törvényhatósági jogú és „megyei városi” számvetőségek egész személyzetét. Ellenőrzési joga kiterjed a törvénykezési szervek kivételével a törvényhatóság területén működő összes állami közvegyekre.

A főispánon kívül a vármegyéni: a következő központi tisztviselői állások vannak szervezve: Az alispán, főjegyző, az aljegyző, a tiszt főjegyző, az alügyészek, az árvaszéki elnök, a vármegyei tűzrendészeti felügyelő, a főévéltárnok és az irodai személyzet.

A vármegye járásokra van felosztva, melynek tisztviselő kara: (u. n. kultisztviselő) A főszolgabíró, alszolgabíró és a járási tűzrendészeti felügyelő.

A központi tisztviselők a vármegye székhelyén, a kultisztviselők a járás székhelyén kötelesek lakni.

Az alispán a vármegye első tisztviselője, mint ilyen a vármegye nevében vezeti a közigazgatást, intézkedik minden ügyben, mely a közgyűlés, törvényhatósági kisgyűlés, közigazgatási bizottság hatáskörébe utalva nincsen.

A főjegyző és aljegyzők a közgyűlés, közigazgatási bizottság jegyzőkönyveit vezetik, felterjesztéseket, jelentéseket fogalmaznak.

A tiszt főjegyző a törvényhatóság jogtanácsosa, őre a törvényeknek, képviseli a törvényhatóságot magánügyekben.

A főszolgabíró a járás első tisztviselője elsőfokú közigazgatási és rendőrhatalom.

A tűzrendészeti felügyelői állást az 1929. évi 591 B. M. (Belügyminiszteri) rendelet hozta létre, járásokban van a járási tűzrendészeti felügyelő, városokban a tűzoltóság főparancsnoka, megyei városokban a tűzoltóságnak parancsnoka van.

A törvényhatósági jogú (th) városok első tisztviselője a polgármester. A th városok tisztviselői kara különben megegyezik a vármegye tisztviselői karával.

Az alispán s a th. város polgármesterét a törvényhatósági bizottság 10 évre választja. A többi vármegyei és th. város tisztviselői karát a közgyűlés életofigyig választja, — kivéve a levéltárost, a városi számvetőség személyzetét, akiket a főispán életofigyig kinevez. — A tisztviselő választás szavazólapokkal titkosan történik, — a választást kijelölés előzi meg.

Az előbb tárgyalt tisztviselők közül a törvényhatóságnak egyéni szerve az alispán, illetőleg th városban a polgármester, — a testületi szervei a törvényhatósági bizottság és alakulatai, — így a kisgyűlés, közigazgatási bizottság stb.

A törvényhatóság egyetemét az 1929. XXX. t. c. értelmében a törvényhatósági bizottság képviseli. Rendes tagjai: 1.) A legtöbb adófizetők közül választott tagok. 2.) Az összes választók közül választott tagok. 3.) a.) A szakszerűség képviselője. b.) A vallási felekezetek képviselője és c.) Érdekképviselő című tagok. 4.) Az örökös tagok. 5.) Hivatali állásuknál fogva tagok.

Tagok száma természetesen a népesség számához igazodik, vármegyében 150-től 450-ig. Városokban 120-tól 180 ig mehet a számuk. A tagok fenti számának 2/5-de a legtöbb adófizetők közül, 2/5-de az összes választók közül választottakra, a 1/5 rész pedig a szakszerűség (ilyen címen tag pl. a pénzügyigazgató, a tanfelügyelő) a vallási felekezetek (a vallási felekezetek lelkeszei) az érdekképviselők (ügyvédi, mérnöki kamara képviselői) képviselőire esik.

Örökös tagokat — csak igen korlátozott számban — a törvényhatósági bizottság közgyűlése választ.

Hivatali állásánál fogva tagok a törvényhatóság főbb tisztviselői.

A törvényhatósági választójog alapjául az országgyűlési képviselő választójogot veszi, — tehát csak az választható, illetőleg az választható, akinek országgyűlési választójoga van, de a választásnál 6 évi ott lakást is előír, s csak azt lehet megválasztani, aki ezen felül 30 életévét betöltötte. — A választás titkos. Nők csak városokban, s csak akkor választhatóak, ha középiskolai végzettségük van.

Az 1929. XXX. t. c. a törvényhatósági bizottság közgyűlésének a szerepét csökkentette, az ügyek intézésének nagy részét a törvényhatóság első tisztviselőjére (alispán, polgármester) illetőleg a csak 20-30 tagból álló kisgyűlésre ruházta.

Gyors ütemben folyik Léván az átszervezés munkája

A járási hivatalban székelő járási katonai parancsnokságnál emberfelelti munka folyik. Természetesen gyors ütemben kívánják a normális állapotra vezető ut kiépítését, azért van az, hogy a katonai parancsnokság irodáiban még késő este is világosak az ablakok és a hivatalokban folyik a munka. Nappal valószínű népvándorlás van itt, de a lázas munkatempó mellett nem tapasztalható sehol sem a legkisebb idegesség jele, mindenütt a legnagyobbban hallgatják meg az embereket és a legudvariasabb hangon adják meg a szükséges felvilágosításokat. Ez az udvariasság az egész lévai közigazgatásra érvényes megállapítás.

Felkerestük hivatalában báró Majthényi Lászlót, a lévai járás miniszteri biztosát és arra kértük, nyilatkozzék a folyamatban levő munkákról. A miniszteri biztos ur válasza így szólt:

— Az átszervezés munkája gyors ütemben folyik a lévai járásban. A legsürgősebb ügyek elintézése után a gazdasági és szociális helyzet enyhítése és az ideiglenes, átmeneti helyzetből való kivezetés kerül sorra.

A napokban vezetésem alatt városi küldöttség kereste fel a különféle szakminisztériumokat. A küldöttség tagjai voltak: Klein Ödön lévai polgármester, Vojtás István városi titkár és a Magyar Nemzeti Tanács részéről dr. Korpás László.

Ez a küldöttség a lévai közintézmények átszervezése és újabb létesítése érdekében folytatott tárgyalásokat. Minden szakminisztériumban természetesen a legnagyobb jóindulattal fogadtak bennünket.

A tárgyalások eredményét a következőkben foglalhatjuk össze:

A vallás- és közoktatásügyi minisztériumban Kósa osztályfőnök fogadta a küldöttséget, ahol a lévai iskolákról volt szó. A lévai tanítóképzőt nem nyitják meg, mivel a tanítói pályán túltermelés van, azonban kárpótlásul ezért mezőgazdasági középiskola nyílik Léván, internátussal és megfelelő mintagazdasággal.

Itt meg kell jegyezni azt is a garamvölgyi érdekeltek számára, hogy az itteni tanítóképzők növendékeit az anyaország különböző képzőibe fogják szétosztani, ahol tovább folytathatják tanulmányjaikat, így előhaladásukban nem éri veszteség őket.

A lévai gimnázium ügye a napokban lesz átmenetileg megoldva, amelynél ügyében dr. Szabó Géza miniszteri szakelőadó fog érdekezni. Dr. Szabó feg intézkedni az úresedésben levő állások ideiglenes betöltéséről is. Ugyanis a piaristák ebben a tanévben még

A törvényhatósági bizottság közgyűlése olyan nagy testület, hogy azzal gyorsan elintézni az ügyeket nem lehet. Ezért a fenti t. c. az egész közigazgatásban bevezette az egyéni ügyintéztést, amit majd a megyei város szervezőnél is látni fogunk, hogy ott is megszűntették a városi tanácsot, s ennek ügykörét a polgármesterre bízták. Nagyon fontos volt ez az intézkedés, mert a mai rohanó élet sokszor azonnali elhatározásokat követel.

Hogy megértjük — a minket közelebbről érintő — megyei város szervezetét, s igazgatását, szükséges volt a törvényhatóságoknak ilyen vázlatos ismertetést. Következő cikkünkben bővebben fogunk foglalkozni a megyei városok közigazgatásával.

nem foglalják el a lévai gimnáziumban régi helyület. Intézkedés történt arra nézve is, hogy egy diák sem veszítse el tanévét.

Az elemi iskolákra vonatkozóan az a megállapodás történt, hogy a volt állami szlovák népiskolákban az esetleg mutatózó szükség esetén szlovák párhuzamos osztályokat is szerveznek. Ugyancsak így lesz az állami polgárinál is. Ez is erőlyes cáfolata annak a cseh propagandának, amely azt állítja, hogy a magyarok sovén politikát folytatnak és elnyomják a szlovákokat.

A közmunkák tekintetében egyelőre csak az mondható, hogy az Országos Társadalombiztosító Intézet nagy bérházépítő akciója során, hogyha Léva városa konkrét előterjesztést tesz telekadományozásra, akkor Léván megkezdik tavaszkor egy nagy bérház építését, vagy esetleg ahogy azt a város előterjesztette: villaszűrő munkáslakások építését.

Egyébként a lévai hivatalokban a munka minden vonalon megindult és az folyamatban van, a helyükön megmaradt tisztviselőket tulnyomó részben átvették, természetesen ez csak ideiglenes minőségű. Ezek a fogadalmat már le is tették.

A munkásbetegséggyógyító Országos Társadalombiztosító intézetté alakult át s ennek körzete alaposan megnagyobbodott, mert a csontka nyitrai járást, az érsekváryi és ipolysági járásokat is hozzácsatolták.

— A Kegyesrendiek levele a lévalakhoz. Lapunk legutóbbi számában közöltük azt a levelet, amelyet dr. Tulassay József orvos és Tulassay László mérnök, városuk szülőitől intéztek dr. Sebés Ferenchez a Magyar-Kegyes taioitörönd főnökökhez, amelyben közölték nemes elhatározásukat a rövidesen Léván megnyíló piarista főgimnázium ifjúságának felajánlott zászlóra vonatkozólag. Dr. Sebés Ferenc rendfőnök ur, a Felsőház tagja a felajánlásra a következőkben válaszolt: Nagyságos Uraim! Kedves barátaim! Nagyon meghatótt ragazkodásról tanusokd és áldozatkészséget jelentő szives felajánlásuk. Rendünk mindig büszke lesz, hogy ilyen embereket nevelt a hazának, akik nem feledkeznek meg volt vezetőikről és szülővárosuk gimnáziumáról sem. Amint alkalom kínálkozik, kedves ajánlatukat készséggel igénybe fogom venni. Az iskolán keresztül rendünket méltányoló szives elismerő sorokat is köszönve vagyok mindkettőtöknek mély tisztelettel Sebés Ferenc rendfőnök. Budapest, 1938 november 9.

A HADIROKKANTAK KEGYELETES ÜNNEPÉLYE LÉVÁN

A hadirokkantak és hadiözvegyek lévai egyesülete hétfőn kegyeletos és megható szépségű ünnep-keretében ülte meg a cseh járából való felszabadulást és a bajtársi érzésnek és egyben a hősi halottak emlékének is áldozatot.

Hétfőn délelőtt tíz órakor katonás rendben, a régi időkre emlékeztető feltűnő katonás magatartással vonultak fel az egyesület tagjai a Kath. Kőről, ahol a gyülekezés volt.

Ekkor már nagyszámú közönség, az iskolák növendékei, a hatóság és az egyesületek kiküldöttjei állottak körül szépen formált keretben a Kossuth Lajos-téren álló országzászló. A volt frontharcosok is testileg vonultak fel az ünnepélyre. A zorsabb ütemben dobogó sziveken ott csillogtak a vitéségi kitüntetések.

A zászlók meghajoltak a címeres országzászló előtt, amidőn az egyesület tagjai tisztelgő menetben vonultak el előtte.

Az ünnepélyen megjelent Vitéz Makay József tábornok, dandárparancsnok is törzskaravál, mire a hanvédzenekar a Himnuszot intonálta. A most már szabadon felszendülő magyar imádság megremegtetta az érzesektől telített magyar lelkeket.

Az ünnepélyt Csuvára László, a lévai Hons. nevében a következő beszéddel nyitotta meg.

Méltóságos Tábornok Ur!
Kedves Bajtársaim!

Az Isteni gondviselés és a magyar igazságos élikarás gondoskodott arról, hogy 20 évi keserves cseh járából felszabadulva, anyaországunkból hozzánk érkezett rokkant bajtársainkat keblünkre ölelhetjük. Ugyanis a 4 éves világháború befejezése után trianoni parancsnok el lettünk szakítva az édes anyaországunktól, melyért életünket és vérünket áldoztuk fel és rokkantakká váltunk.

Husz évig kellett várniuk, amíg a betonból épült és fekete szalaggal körülvevő trianoni határok szétpattantak és megtalálták annak módját, hogy mindez véráldozat nélkül lőrténjék meg. Ezért mi, felszabadított rokkantak, özvegyek és árvák hálás köszönettel tartozunk Ólomlóságú Horthy Miklós kormányzó urnak, az ő vezérkarának és miniszterének. De köszönettel tartozunk azon államok vezetőinek is, akik édes hazánk S. O. S. jeleit meghallgatva, segítségére jöttek. Végül köszönetet mondok az egyesült magyar pártnak is, amely fáradhatatlanul hirdette a magyar igazság eljövételét és ezzel bennünk a reménységet fenntartotta.

Mi, akik a különválás után 20 éven keresztül könyörgöttünk a magyarok Istenéhez visszacsatolásunkért, magyarságunkat mindenkor megőrizve és azt be nem szennyezve, szent fogadalmat teszünk e mai ünnepélyünkön, hogy a megnagyobbodott magyar hazának tisztességes és becsületes polgárai kívánunk lenni és ha kell, — megrokkanna is, erőnkhez és tehetségünkhöz mérten, — megvédjük az új határokat, sőt a még tőlünk elszakadva élő és elnyomatás alatt szenvedő bajtársaink felszabadítására is készen állunk.

A megható és mély benyomást keltő megnyitó után a hadirokkantak, özvegyek és árvák nevében Miklóssy Béla emlékezett meg a hőskről a következő beszédben:

Méltóságos Tábornok ur!
Kedves Bajtársaim!
Magyar Véreim!

Az írások szerint földi életünkben az erények egyik legazobbike a hála. Hála oly egyén vagy egyénekkel szemben, akik velünk szemben jót tesznek vagy tettek, megemlékezve az ő jószágukról, hálás szívetel hajtva meg előttük az elismerés s megemlékezés zászlaját.

Életünkben a mai nap a hála megemlékezésének napja azon bajtársainkkal szemben, akik messze idegen csatárit földben szuszszák örök álmukat, akik Léva hős fiaí vol-

tak és hazájuk védelmében vesztették életüket. Ma lelkünkben felszakad a múlt, látjuk 1914-et, amikor pengett a kasa, keresztben állt a kéve s onnét ment a föld népe a csataterre. De a többi is mind letette a szerszámot, dalszóval mentek menteni az országot, — ma először emlékezőnk szabadon, igazán, a vér mely kihullott a csataterren, a kinntal teljes földi pokolban kötelez, hogy az itt maradt hadiözvegyek, árvák és rokkantak érdekeit megvédjük — s elesett bajtársaink szelleme, mely most itt leng, a csendes éji órán álomban a lélek tükrén megsugathja, hogy verük nem hullt hiába — Isten minket úgy segítsen!

Majd Dr. Vargha Sándor az Egyesült Párt ifjúsági szakosztálya nevében mondta el lendületes beszédét.

— Gorlice, Ravaruszka, Piave, Doberdó hősei, a hadirokkantak azok, akiknek áldozni akarunk — kezdte beszédét.

Kisfiú koromban még én is láttam, hogy milyen halálra szántan, de vidáman mentek a magyar nép fiaí a harctérre. Huszöven keresztül nem volt elismerés a magyar hadirokkantaknak, a csehszlovák propaganda volt ennek az okozója, mert a pacifizmus örvé alatt a magyar hadirokkantakat, lebecsülték, de a magyarok érezték mindég, hogy a rokkantak hőskök voltak! Ma a huszöves hazugságról lerántjuk a leplet s a magyar ifjúság példakép gyanánt tekint rájuk és ha kell, mi is kimegyünk a frontra verünk ottant. Megeksüzünk, hogy mindég követni fogjuk áldozatos példásadásukat.

Majd Offermann Ágostonné a Lévai Nőegylet által a rokkantak egyesülete zászlójára ajánlózkodott szalagot nyújtotta át, hatásos beszéd keretében:

Kedves rokkant magyar testvéreink, mikor 1914 évben a harctérre kimentetek, hogy megvédjétek bennünket, daliássk és egészségesekek voltatok. Feláldoztatok a haza oltárára a legnagyobb emberi kincset az egészséget és testi épséget. Ti özvegyek, árvák, szülők odaadtátok kenyérkeresőtöket, szerető férjeteiket, spátókat és féltő szeretettel felnevelt gyermekeiteket. De a magyar letennek kedves volt áldozatokat mert felszabadított minket. A haza oltárára tett nagy áldozatokat és könnyes imáitokat hallgassa meg a magyarok nagy Istene és adja vissza a régi nagy Magyarországot.

Végül Csuvára László a következőkkel beszarta az ünnepélyt:

A lévai hadirokkantak, özvegyek és árvák nevében hálás köszönetet mondok a lévai

magyar királyi katonai parancsnokságnak, hogy a hadirokkantak országos központja által felszabadulásunk emlékére nekünk ajánlózkodott zászló ünnepélyes emlékére ünnepélyünk fényét emelni méltóztatott. Köszönetet mondok a politikai hatóságoknak és a magyar nemzeti tanácsnak ezen ünnepélyünk alkalmából kifejtett támogatásért. Közönszöm az egyesületek és iskolák szives részvételét.

Indítványára az alábbi fődvölőtváviratot intézték a magyar kormányzó Ólomlóságához:

Ólomlóságú nagybányai Vitéz Horthy Miklós kormányzó urnak, Budapest. A lévai hadirokkantak, hadiözvegyek és árvák mai ünnepélyéről mély hódolattal és bússéges ragaszkodással köszöntik Magyarországot nagy kormányzóját és rendfelfeltáttal bízzák nagy Magyarországot feltámadásában.

A beszédek alatt nemcsak a hadiözvegyek és árvák, de a frontharcosok és a közönség szemében is összegyűttek a meghatottság könnyei.

Lélekemelő és mélyen megható látvány volt ezután a nagyon szépen sikerült díszmenet, amelyben az egykori harcsook elvonultak Vitéz Makay tábornok előtt, aki végül a rendezőségnek köszönetet mondott a lélekbe markoló ünnepély megrendezéséért.

A temetőben.

Az ünnepők ezután a temetőbe vonultak, a világháború névtelen hőseinek emléke-reosztjéhez, ahol ünnepélyes keretek között

helyezték el az egyesület díszes koszoruját. Az ünnepélyt itt a Lévai Dalárda vezette be. A Magyar Hírszkegy mélyhatású előadásával s utána Miklóssy Béla szavalata mozgatta meg a lelkeket. A gyönyörű verset lapunk más helyén közöljük.

Balázs László a Bojászaltársaság virágait helyezte el a szivetható beszédben emlékeztet meg a magyar katonai vitészegekről. Meghódítottuk a félvilágot — mondotta többek között — de elvesztettük a háborút, mert akadtak olyan népek akik felemelték a kezüket a fronton és ezért jutalmuk lett az összetakolt Csehszlovákia. De a magyarok mindég hitték abban, hogy lesz még kikelet a magyar nép felett és meg is jött a felszabadulás napja.

Adjon az Isten a hősköknek csendes pihenést és boldog feltámadást!

Az ünnepők közönség ezután elénekelt a Himnuszot, majd az 1849-es hőskök emlékéhez vonult. Itt Zilay Sándor helyezett koszort az emlékre, meghatott szavak kíséretében. A kegyeletos ünnepege a Szózat eléneklésével ért véget.

Délben társasbéd volt a Kath. Kőr nagyteremben.

Egy Pálmay-zászló hazatérése

Könyveket kicsordító, mélységes lelki benyomást keltő kis házi ünnepege zajlott le kedden dében a lévai városház kis tanács-termében, amidőn egy küldöttség behozta és átadta a Lévai Múzeum részére megörzözés végett a Pálmay csoportnak egyik zászlaját.

Kérgeskező gazdák, a galgócí emlékezetes ütközött hősei, vidékünk magyar mozgalmaiból ismert emberek ök, kitarítottak kezdetül végig a magyar ügy mellett. 1919-ben a csehek betörése idején a Pálmay-csoport egy járöre, kilenc ember, visszafoglalták a csehektől Galgóc városát.

A hőskök közül hatan jelentek meg most Léván a háborus viharban tépett zászlóval és a parancsozuk, Vitéz Faragó Ede rokkant zászados, Léva szülötte, aki a galgócí ütközésben jobbkeze béna lett. Faragót a csehek az ország területéről örökre kiutasították, még édesatyja temetésére sem jöhetett Lévára, husz év óta csak most láthatta meg szülővárosát.

Egyébként ebben a történelmi küldöttségben Gubik László (Kiskálna) Juhász Ernő, Puksa János, Gál István, Hornyák Vilmos

(Zsemér) és a zseméri születésű, de jelenleg Kiskären lakó Kotrusz Lajos, vett részt, míg a többiek meghaltak már.

Lelekbe hasító, megkapó beszéd kíséretében adta át Léva városának a háborus relikviát, itt van a legméltóbb helye — mondotta Vitéz Faragó Ede — abban a városban, ahonnan dicsőséges utjára kiindult. Helyezték el a város muzeumában, hogy ott hasson és lelkesítsen. Lelekésítse a magyar ifjúságot a haza lángoló szeretetére és áldozatkészségre.

Vitéz Faragó Ede, aki, mint az ismeretes, a magyar cserkészmozgalom megszervezője volt hazánkban, ezután azt fejtegette, hogy milyen csodálatosan szép öszhangzatos életet élnek Léván, ahol nincs cím és rangkörütség és a társadalmi osztályok egészségtelen elkülönülése. Ezt Vitéz Faragó a cserkészletnek tulajdonítja, amelyet annakidején Léván megszervezett. A cserkészlet hatása alatt nevelkedett ifjúság sokkal egészségesebb élet-szemlélettel vonul az életbe, mért is a cserkészlet felkarolását és támogatását a lévai magyarországot figyelmebe ajánlja.

Léva

A galgóci harcok közül ezután Gubik László pár keresetlen mondattal emlékezett meg az ütközetről és Vitéz Faragó volt századparancsnokokról.

Majd Kriek Jenő muzeumigazgató mely benyomást keltő beszédben emlékezett meg kedves volt tanítványáról Vitéz Faragóról és kiemelte, hogy a Lévai Múzeumba most beérkező zászlók lesznek a Múzeum legértékesebb emlékei. A zászlót a város nevében Boros Béla helyettesbíró vette át és átadta a Múzeum kezelésébe.

Juhász Ernő meggyőző szavakkal kérte a város érdeklődését a községek problémái iránt.

A város ezután megvendégelte a galgóci harcok hőseit.

Vitéz Faragó Ede Tarlótüz—Tábortüz című

könyvében feldolgozta a galgóci harcokat is. Erről a könyvről a kritika így nyilatkozik: A tarlótüz alattomos, iappangó szörnyű veszedelme, a tábortüz vidám, pattingó, melegítő, élető, tisztító, edző tüze cserkésznek, katonának, férfinak. Ezer év óta tábortüz mellett nő fel, tölti élete nagyobb felét a magyar férfi, ezer év óta tarlótüzek nyaldossák körül az ország határait innen és túl. Ennek a gondolatnak az illusztrációja ez a remek könyv. Arról szól, milyen viszontagságok árán edződik, tisztul férfivá egy tizenkilencéves fiatalember a nagy háború zivatarjaiban, hogyan lesz cserkészvezetői szerepből egész életre szóló, a jövő magyarságának például szolgáló hivatás. A cserkészet lényegére, nemzetevaló feladatára nem mutatott még könyv rá mélyebben komolyabban.

Budapest. — Miközben ezeket a sorokat írom, ezres tömegekben hullámlék a nép a szerkesztőség ablaka előtt és viharos ünnepléssel fogadja a Bécsből érkező híreket. A szavaló kórusok ütemes kiáltása: „Pozenyot vissza, Kassát vissza, mindent vissza!” megvárza ablakunkat s végigzuga a folyosókon, beszüremlik az én csendes kis szobámba is, mely pedig a rotációs gépek távoli zugán és a ceruza egyhangu sercegésén kívül egyéb lármát nem igen szokott hallani.

Kint az utcán, a pesti éjszakában lelkesedik a tömeg, én pedig négysemkőt maradványra itt, az íróasztalom régi, hűségese fegyvertárammal, a ceruzámmal úgy érem, hogy ezekben a mámoros percekben fordulóponthoz jutott az életem. Ez a ceruza eddig, husz keserves esztendőn által, jó- és balsorsban, bőségben és kenérgondokkal viaskodva, sikerekben és bukásokban soha nem érintette meg a kéziratpapír fehér mezéjét anélkül, hogy ne gondoltam volna egy felvidéki városra s ennek a városnak a temetőjében az édesapám elhagyott sírjára; és ez a ceruza mátol kezdve minden vonásával csak azt a célt fogja szolgálni, hogy halát adjon az Istennek, amiért végtelen kegyelmével nem szőlött el addig magához a trianoni síralomvölgyből, ahol nem térhetek vissza ebbe a városba.

Ugy hívják ezt a várost, hogy Léva.

Néhány hónap híján husz esztendeje már annak, hogy üldözött vad módjára megszőktem Léváról és bucsut mondtam a temetőben apám sírjának. Bucsut mondtam a Perc partjának, ahol ifju hadnagy koromban szerelem gyulladozó szivel bolyongtam a jegenyek alatt és egy barna leányzóról vereseket faragtam. Bucsut mondtam a Fertikőhöz címzett nagyvendéglőnek, ahonnan a cigányokat egy-egy éjjelienére kibírtam, majd visszatérve, nyagokat bulsutam. Bucsut mondtam a jó öreg plébánia-templomnak az Uri-uccában, mely végre is megkönyörült rajtam, olyképpen mégpedig, hogy a világháború utolsó esztendejében a szobanforgó barna leányzó ajkáról ennek a templomnak az oltára előtt hangzott el a boldogító „igen” és feleségül vettem a feleségemet. És bucsut mondtam azoknak a szegény, szerencsétlen magyaroknak, rokonaimnak, jóbarátaimnak, akik — töredelmesen bevallom — különb legények voltak nálam, mert otmaradtak és vállaltak a szülőföldjükért börtönt, megaláztatást, mindent.

Oh, most, amikor a késő éjszakai órákban a tüntető tömeg itt hullámlék a szerkesztőségünk ablakai alatt és szavalókórusban kiáltozza Lévának és a többi hősi magyar városnak a nevét, hogy kicsoda lelkiismeret-furdalást érez én most, azért, amiért akkor én onnan megszőktem.

Hogy vagonlakó voltam? ...

Hogy itt a fővárosban esztendőkönn keresztül kivert kutya módjára hanyódtam, vetődtem, emig emberhez méltó sorsba jutottam? Az mind semmi ahhoz képest, amire a lévai hős magyar testvéreim hivatkozhatnak.

Mert én azért mégiscsak szabad ember voltam! ...

De ők? ...

Nekik köszönhetjük itt Pesten minden lévai menekültet, hogy most, amikor az ut megnyílt a Garam völgyébe, magyar városba megyünk vissza, nekik köszönhetjük az elrejtett háromszínű magyar lobogókat, az elfojtott és minden éjszaka ezerszer megálmodott, boldog magyar sírást, amellyel majd minket, a megtérő gyükeket fogadnak ...

Ebben a pillanatban lépett be a szobámba Faragó Ede, kedves lévai testvérem, a magyar cserkészek országos vezető tisztje.

Megáll az ajtóban és nagyot kiált:

— Mikor indulunk, hé?!

Aztán a nyakamba borul, én az övébe és szégyen ide, szégyen oda: hangosan sírok ... Készülünk Lévára ... Szilárd János.

Beszélgetés a lévai oroslánvadással, akit nem háborgat az oroslánbögés

Kittenberger Kálmán lévai földink, a híres afrikai utazó és oroslánvadász e hét során szintén felkereste szülővárosát, mint olyan sok más igazi „gyűkér”, hogy könnyes örömmel köszöntse Léva felszabadulását rokonai és barátai körében.

A városi könyvtárban beszélgettünk. 16 év előtt készítettem vele intervjút, azóta nem járt Léván.

— Olyan váratlanul jött az örömteljes változás, hogyha pár hét előtt valaki azt mondja, hogy most vizum nélkül jöhetnek ide, nem hittem volna el — mondja.

Megkérdeztem külső benyomásai felől, mert 16 év óta — hála a magyar városvezetés céltudatosságának — a város képe előnyösen megváltozott. Ki is fejezi tetszését és elmélázva teszi hozzá, hogy a Sikiós milyen kicsi lett. — Vagy csak én láttam olyan nagyokan gyermekkoromban? És mennyire megváltozott itt minden. Hogyha nem kalauzolnak, nem találtam volna meg az öreg bástya, a ma/omkert helyét sem, vagy az Altman bácsi házat. Hiányoznak az Akosi-féle totyogók is, ahol gyerekkoromban az Amazon világot képzeltem el.

— Nem háborgatják álmában oroslánbögések? — kérdeztem az afritanosztalgiaira célözva.

— Más gondjaim vannak ma. Pi. a nyomdászámia. (Ugyanis Kittenberger Kálmán a „Nimród” főszerkesztője.) Ám azért néha lálálalmomban eszembe jut még Afrika, de hiányzik az utazáshoz a hajóköltség. De nem vesszíttem el azért kapcsolatot Afrikával.

Ugandában lakik egy angol ültetvényes barátom, leveleket váltunk. Egyébként nagy magyarbarát az ugandai barátom és Budapesten is járt.

Kriek Jenő tovább vezeti a szót Afrika irányába.

— Afrika bárhol is megváltozik — mondja Kittenberger Kálmán —, de óvadon, mocsár és vadászterület (Kittenberger világa!) azért mindig lesz! Modera autótak szelik ugyan keresztül, de azért az elefántcsordák megállítják az autótak ezeken is.

S mi történik akkor?

— Sommi, nekik eresztik a reflektorfényeket és ez elég nekik. Lőni amugy sem szabad az autóról rájuk, mert az angol vadász-törvény megbünteti azt, aki autóról lő elefántot. Az angol törvény pedig nem ismer pardont, mindenkit egyformán büntet.

Lirai hangon, kedves derűvel emlékezik meg lévai diákkoráról, a képezdéről és tréfásan megígéri, hogy a mindenkor igazgatóknak küld majd egy elefántpatát — papirkosárnak.

Majd elkomorodva füzi tovább:

— Megdöbbenve hallom, hogy milyen közel van itt Lévánál a határ. A Sói-malomnál, ahonnan gyerekkoromban a Percen leusztam a városig.

Egy egész újságravalót lehetne írni Kittenberger érdekes emlékeiből, de más anyagnak is helyet kell hagyni. Megnézi az óráját, sok melegséggel bucsuzik és siet ki a vasúthoz. De hozzátessz még, hogy ezentul gyakrabban látjuk.

IDEIGLENES MENETREND.

6:27,	9:41,	14:30,	17:31	¶	i	LÉVA	é	¶	7:25,	12:15,	17:23,	21:36
7:37,	10:50,	15:38,	18:35	¶	é	CSATA	i	¶	6:15,	11:05,	16:13,	20:26
7:42,	11:10,	16:20,	18:38	¶	i	CSATA	é	¶	6:00,	10:48,	16:00,	20:18
8:22,	11:52,	17:01,	19:20	¶	é	PÁRKÁNY	i	¶	5:17,	10:05,	15:17,	19:35
6:08,	10:58,	16:08,	20:31	¶	i	CSATA	é	¶	7:27,	10:57,	16:07,	18:30
7:15,	12:04,	17:15,	21:38	¶	é	IPOLYSÁG	i	¶	6:18,	9:50,	15:00,	17:23
4:40,	10:52,	15:25,	18:05	¶	i	LÉVA	é	¶	9:35,	13:32,	16:02,	21:16
7:09,	13:25,	17:58,	20:34	¶	é	UJVÁR	i	¶	7:20,	11:15,	13:45,	19:00
PÁRKÁNY	ind.	3:41,	5:52,	6:44,	8:27,	12:07,	14:50,	17:17,	19:29			
BUDAPEST	érk.	6:11,	7:50,	8:28,	11:00,	14:31,	17:16,	19:40,	21:22			
BUDAPEST	ind.	6:17,	8:15,	12:23,	14:17,	15:20,	17:15,	19:10,	20:27			
PÁRKÁNY	érk.	8:41,	11:05,	14:44,	16:17,	17:06,	19:32,	21:10,	22:41			

* A múlt héten a menetrendbe sajtóhiba csuszott be. A negyedik sorban Párkány helyett Ipolyság volt szedve.

BARSEDRÉD FELSZABADULÁSA

Barsendréd nov. 9-én délután 3 ókor tért vissza a jó édesanya, Magyarország szerető keblére. Nehéz, izgatott napok, órák, percek előzték meg a felszabadulást. A csehek rémítő magatartása, az őregbíró: Weisz Oszkár utáni kutatás, egyonlívással való fenyegetőzés, a torony tetejéről a díszes magyar zászló letétele, elrablása, motorbiciklik, tankok végig robogása, két berugatót cseh katonára lövöldözései, kézigránátjaival való kérdései: rémületet, ijedelmet keltek. A magyar csapatok elővédje már 300 méterre megközelítette községünket és még cseh katonára gerázdálkodott a községben. A magyar elővédről legtöbben azt hitték, hogy még mindig cseh katonaság az. De egyszerre csak felzúgtak a harangok, kipattantak a házakra a szép magyar zászlók — villámgyorsan felállították az előre elkészített és eldugott Horthy — képpel, magyar címerrel ellátott szép díszkaput, rohant a iskérág a falu szélére s már is virágosodott, az első katonai lábai elé. Azután torlódtak a fogadtatás ünnepes eseményei: jött mosolyogva az elővéd — felhangzott az eget verő éljenzés s az örömjongás a tetőfokát érte el, amikor Virágh Ferenc — őrnaggyal élén a fcsapat a kapu elé ért. A nagy örömben felcsendült a „Hiszekegy.” Utána Gachall Kálmán — az endrédi magyar nemzeti tanács elnöke mordotta el lendületesen szép üdvözlő beszédjét, majd Beluch Imre — tart. főhadnagy a felsorakozott, kintüntetéseikkel feldíszített frontarcok élén sáta le katonaság jelentését a boldog visszatérésben, hűséget fogadva a legfelsőbb haduraknak Horthy Miklós — Magyarország kormányzójának és köszöntve a bajtársakat. Bájos üdvözlés követte ezt. A magyar ruhába öltözött leányok boszorujában: Beluch Sárika díszes pártával koronázott nemzeti öltözetben köszöntötte boldogságtól kipirult arccal, lelkesen, csengő hangon. Szavait kitörő éljenzés követte. A nemzeti színekbe kötött

csokornak átadása után Lehoczy Tibor — IV. o. tanuló lép elő — festői szép magyar ruhában, árvalányhajos kalappal s bátran, lelkesen mondja el köszöntőjét. Az üdvözlésekre Virágh Ferenc őrnagy az örömben, boldog érzésekben együttérző lélekkel köszöntötte meg a lelkes üdvözléseket, majd megfogadta az ünneplőkkel, hogy a hazának hű fiaii lesznek és sohasem szűnnek meg azon munkálkodni, hogy minden elszakított magyar terület visszakerüljön Magyarországhoz. Szavai után felhangzott a Himmusz — melynek hangjai között hullottak a szemekből az örömkönnök. A Himmusz végeztével a csapat az egész lakosságtól kísérve a templom elé vonult, ahol a kiváló parancsnok: „Imához” — vezénylelésre felhangzott a trombitaszó — s az összes jelenlévő a templom falán méteres betűkkel ellátott: „Isten áldd meg a magyart” — táblára vetve tekintetüket, megindulva küldtek hálafohászt az égnek Urához. Estére a boldog község kivilágította ablakait, majd a katonaság jelenlétében örömműrepélyt rendezett a községházán. Itt a „Hiszekegy” elnevelése után Beluch Imre igaztanító köszöntötte a felszabadító vitéz magyar sereget. Utána Dóka Károly elszavalta Petőfi: „Lelődött szobor” versét, — majd Varga Aranka: Imrédy: „Magyar nyelv” c. versét adta elő. Ezt követte Beluch Zoltán joghallgató beszéde a csehnek elnemzetlenítő, a magyar gazdákat földtől megfosztó és a magyar munkásságot a magyar nemzeti gondolatától való elidegenítő politikájukról és az új népi magyarság kialakulásáról. Ennek végeztével a felszabadító sereg közül egy vitéz szavalt hatóságosan a magyar nyelvről. Ezután Király Béla cigánykíséret mellett hazafias magyar nótákat énekelt. Utána Varga Mariiska elszavalta Rudnyánszky: „Magyar leányok” c. versét majd Kabáth István Vörösmarty: „Szózat.”-át. Az ünnepély a Himmusz elnevelésével fejeződött be.

Temetőben: márvány sírkeresztre

Lelkem ma értetek borul gyászba,
Kinek a sírján pap sohasem beszél,
S holt szívetek fölött alkonytájtá
Bús rekviemet celebrált a szél.

Aludjatok a messzi-messzi földben
S szálljatok haza, hol epedve vár
Asszony s gyerek, imádkozva, csöndben:
Hogy legyen vége, legyen béke már.

Ó magyarok, ti bánatos vitézek,
Kiknek szíve csendes és néma már,
Áhitatom előttetek hajt térdet
És értetek száll az égbe imám.

Legyen álmotok nyájás esti séta
S ha lenéztek a menyből estelen,
Ragyogjon földünk, ez a bús planéta
S örök békesség legyen idelell.

LENGYEL KÁROLY.

Harcunk Boriért!

Garam és Szikince völgyének régi husz éves magyar álma valóság lett, népe nem hiába hullatott tengernyi könnyet a magyar feltámadásért, nem hiába szenvedett börtönt a magyar sorsközösségért, — Léva és környéke visszatért az édesanyához.

Az itt lakó derék magyar népet megalázták, megtiporhatták, de hitvány jajszó még sem hagyta el soha az ajkát, gyáva könyörgéssel, alázatos, meghunyászkodó kéréssel soha sem fordult a rabszolgatartó poroszokhoz.

Amikor a szép, dőlceg magyar katonák az ünnepi dísz öltött virágos magyar falvainkon keresztül jöttek, az eddig eltiport magyarság egyszerre feltámadt, baját, gyászát, szomorúságát elfeledte s örömmámorban csókolgatta, ölegette a szabadságát visszahozó kedves magyar testvéreket.

Köröskörül az egész környéken nagy hirtelen előkerültek az elrejtett lobogók és fent a dombokon gígyultak az örömtűzek, hogy messzire bevilágítsanak a sötét éjszakába: élnek itt még mindannyian, a régi hűséges magyarok!

Csak egy helyen a környékbeli magyar falvak közül maradt sötétségben minden. Mintha csak gyászos sírok sötét árnyai vetődtek volna körül a borivölgyben meghúzódó magyarok árva házaik. Hegyeiken, völgyeiken keresztül villámgyorsan terjedt el a lesújtó hír: Bori község, ez a régi székel település,

ez a szinmagyar erecske künrekedt az új határokon kívül. Őh pedig hogy készültek itt is már hetekkel ezelőtt a testvéri találkozóra. Ezek az egyszerű nyíltszívű magyarok hónapok óta egyebet sem tettek, mint folyton arról tervezgettek, miként is tehetnék széppé, kedvessé, csodássá a magyar hadsereg bori bevonulását.

Doktor Úr, — mondta közvetlenül a bécsi döntés után nekem az E. P. bori elnöke, Bori mindég magyar volt. Husz keserves rabesztenőt összeszorított fogakkal soha meg nem alkudva küzdöttük végig. A csehek vesztegettek, hitegettek, fenyegettek bennünket, de mi soha meg nem inogtunk hitünkben. Szegény a mi falunk nagy része, de azért áruló a husz év alatt egy sem akadt közöttünk. A csehszlovák népszámlálás 98 százalék magyart mutat ki a községünkben, ahol 20 év-n keresztül nem szavaztak másra, mint az Egyesült Magyar Pártra. Éppen azért az az óhajunk, hogy a bori magyar bevonulás felejthetetlen emléke legyen mindenkinek.

Megvarták már Boriban titokban a fitt lobogókat, leszedték csokrokba a sok színes virágot és elkészítették a szépséges magyar ruhákat is. Így várták felkészülve erős hittel, biztos reménnyel a boriak az átalakulás nagy napját.

De minden hiába! A bécsi nagy öröme megjött a gyászos hír, Bori község sorsa elveszett. Nem, nem lehet igaz, sirt fel zokogva a reménykedő bori lélek. Miért éppen mi, a járás legmagyarabb községének lakói legyünk árván, elhagyottan kítaszítva panaszokdokat kétségbeesve. Nem, nem lehet igaz hiszen már túl a dombok mögöl idehallatszik a gyözelmes Rákóczi induló.

Szegény boriak! Szegény árva maradt magyarok! Ketté tört husz éves magyar remények! Hiába minden! Elvégeztetett! Husz évig kitartani az üldözött igazság mellett! Husz keserves évet végigverekedni megalkuvást nem ismerőn. És a végén — ...? Nem, nem lehet igaz!

Az egész község a falu határában elhúzódó országúton gyülekezik. Messziről Deménd felől magyar katonáknak melldiái halkán át-szűrődnek a dombok felett.

Ugy-e, hogy nem igaz a hír, borulnak egymásra az emberek. Bori is magyar!

Csakugyan jönnek már, jönnek a nyalka, szép daliás, leventék. De Istenem, miért jöttek északra és miért állatok meg a község határánál? Miért? Miért? — Jajgat a kérdés szívtől a szivig. Hősök, katonák, magyar vitézek gyertek! Szeretettel vár rátok ez a magyar sziget.

De jaj, némán, mozdulatlanul megállt a magyar járőr a bori malomnál.

És odébb pár lépéssel a boriak szeméből hulló bánatos könnyek tengerré nőnek.

Szegény Bori! Hiába minden! Elvégeztetett. Nem birom ki ezt én drága jó anyám, édes testvérem, — zokog az öreg harcos. Horváth Zoltán! Beálló magyar katonának. Én is veled megyek kegyeser pajtásom ölel, zokogva át Kovács Lajos, a volt magyar csendőr. És az éjszaka sötétsége alatt át-szöknek a cseh őrvonalon a magyar csapatokhoz.

Vitézlő tábornok ur, — jelentkeznek másnap feszesen, vigyázzba, vegyen fel minket is vitéz csapatába. A falunkért harcolni akarunk.

Szeretettel végig néz a vezér a két öregben. Hatvan éven felül katonák. Édes őreim köszöntelek benneteket, de a hadsereg részére már őregek vagytok.

A két öreg szeme lassan elhomályosul. A kemény harcos vitézlő tábornok is elfordul, hogy ne lássa a két szegény öreg mérhetetlen bánatát.

Csakugyan, amit egyszer a bori ember elhatározott, az lehet jó vagy rossz, azt megmánsítani nem lehet.

Ha katonának már őregek vagytok, úgy majd beállunk a szabad csapatba, esküszik össze a két öreg. Elhatározzák amint lehet, kimennek a bori dombokra és megindítják a harcot a cseh ellen.

És tényleg, Léván már ott masírozott a szabadcsapatok végén katonásan az én két

jó öregem is. Velük tartott Magyar Pista is, a cseh katonaságtól megszökött és Léván bujdosó földijük.

Ezalatt a faluban óvatosan és vigyázva cseh járőr silbakolt. Ébernek kell lenni, mert ki tudja, mit gondolnak még ki ezek az elbusult magyarok?

Fent a dombokon, a fák között egy sóhaj kelt utra: Ne maradjunk itt! S a gondolat suttogva szállt az arvánhagytak között. Nem beszéltek össze, nem értesítettek egymást és másnap a magyar hadsereg Lévára való bevonulását követő napon mégis egyenként szállingózva, zászlósan bevonult az egész falu Lévára. Az országzászló körül gyülekeztek. Hogy hogyan jöttek át a cseh vonalon, honnét szereztek a sok szép lobogót? Ki is tudná ezt megmondani?!

Dr. Gürtler Dénes képviselő és Dr. Kersék János a Magyar Nemzeti Tanács tagja vezetésével küldöttségileg felkeresték a lévai m. kir. járási katonai parancsnokságot és a magyar haderő lévai parancsnokát, vitéz Makay József tábornokot. Mind a két helyen előadták kérésüket: Bori község mindig magyar volt és az is akar maradni örökké. Szabadítsák fel a községet a cseh járom alól.

Mind a két helyen megígérték az erős támogatást és az azonnali intézkedést.

Vitéz Makay József tábornok maga felkereste a városháza folyósóra feljött boriak csoportját. Kedves boriak, — szolt hozzájuk — örülök, hogy ezt a nagy szeretetet látom hazánk iránt. Legyetek meggyőződve, egy én, mint a hadsereg nem feledkezik meg egyetlen egy magyar testvéréről sem. A magyar igazságnak minden vonalon győznie kell és győznie is fog. Bori sorsa nincs még elveszve. Bori a miénk lesz!

Leirhatatlan lelkesedés tört ki e szavakra az emberek között. Férfiak, asszonyok, fiúk és leányok leborulva, zokogva köszönték meg a tábornoknak legyőzhetetlen erőt, küzdeni képes akaratot adó szavait.

Erősek, hívők lettek még a kishitű csüggedők is.

Ujraledtek a piros remények. Boriak mindjárt cselekedtek is. Dr. Gürtler Dénes, báró Majthényi László és Dr. Kersék János vezetésével boriakból küldöttséget szerveztek, hogy Budapesten a határkiigazító bizottságnál és a vezérkarnál is előadják kérésüket. Budapesten mindenütt a legnagyobb előzékenységgel fogadták a küldöttséget s határozott ígéretet is kaptak arra vonatkozólag, hogy Borit is visszakapjuk.

Volt is öröm, am kor a küldöttség beszél molt utjáról. A megnyugvás azonban csak két napig tartott és ismét türelmetlenség és kétségbeesés fogta el a bori lelküket. Újabb küldöttséget szerveztek. Dr. Kmóskó Béla, Dr. Kersék János és Dr. Korpás László vezetésével ismét vándorutra keltak. A küldöttség nagy sikerrel járt el, most gr. Teley Pál kulcsminiszter, a Felvidék egyik visszaszerzője a határmegállapító bizottságban személyesen fogadta a küldöttséget. Kedves lévaiak, — így szolt a miniszter — a multkori beadványait teljes sikerrel jártak. Léva megkapja a teljes kataszteri határát, Bori és Magyarad községek már Magyarország, Szántóról pedig most fog dönteni a magyar—cseh határmegállapító bizottság. Erős a reményem, hogy ez a község is Magyarország lesz.

Szóltak-e valaha ennél kedvesebben, szebben a boriakhoz? A jó Isten áldja meg a nagy minisztert — szóltak s ölelték, csókolták a hazatérő küldöttséget is. Három nap mulva azonban ismét nyugtalanodni kezdett a bori sziv. Késik a dolog. Talán nem is biztos. A küldöttség nem érteke jól a minisztert. Újabb küldöttség szükséges. Dr. Kersék János, Dr. Korpás László és Háromnyik János vezetésével újból kezébe vette vándorbotját a boriak küldöttsége. Elsősorban a Felvidék szeretett miniszterét, Jaross Andort keresték fel. Miniszter úr, Bori községet visszacsatolják-e Magyarországhoz? — tettük fel rögtön a kérdést. Igen, vissza, a kérdés végleg el van intézve. Megnyugodva, örömmel vetünk búcsút a szerető elnökünkől. Magyar Pista azonban az ajtóból visszafordulva újból megkérdi: Biztosan? Száz százalékosan biztosan, felelte mosolyogva Jaross Andor miniszter.

Megnyugodva, örömmel mentünk a pesti uccákon, amikor egyszerre Magyar Pista megdöbbenve felsóhajtott: Istenem, Bori és Szántó községek újabb kérvényei nálam vannak. Mi legyen ezekkel? Ezeket az egész lakosság aláírta azért, hogy Magyarországhoz kerüljenek. Bori sorsa ugyan eldört már, de azért illik, hogy átadjuk a vezérkarnak. Rövid tanácskozás után a honvédelmi minisztériumba át is adtuk őket.

Bori a miénk! Száz százalékosan biztosan a miénk! Rágondolok egyszerű népedre: kicsinyek, igénytelenek vagytok, de szivben és lélekben óriási nagyok. Mintaképei azoknak, akik a hazájukért mindent feláldozni, bujdoskolni és meghalni is tudnak. A bori dombokon nemsokára kigyulnak a nagy örömtüzek. A bori szép leányok is felvirágozhatnak a várva-várt magyar katonákat.

Kedves Horváth Zoltán, Kovács Lajos barátaim, elnéztek titeket, amint sűrűve készü-

lődtök a nagy fogadtatásra. Nem kell már bujdosnotok. Büszkén és délecegen együtt mehettek katonáinkkal a felszabadított Boriba.

Doktor úr, nincs boldogabb nálunk, — így mondják nekem. Barázás, megviselt orcaikon örömkönnny csurog végig. Megyünk haza az édesanyánkhöz. Oly különös fény ég a szemekben...

Valami egy elfog engem is. Szeretném a szivemre ölelni ezt a két harcos öreg... Elfurdolok, hogy meghatódásomat ne lássák. Az utca sarkáról lopva visszanezdek s még mindig ott látom őket, amint nagy, csodálkozó szemekkel néznek utánam.

Szivem egyre liktet, szememből a könny is kicsordul. Élnék még, élnék itt a végeken is hú s igaz magyarok.

Veletek megyek én virágosan, dalolva az édesanyához.

Dr. Kersék János.

HIRDETMÉNY

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter az anyaországhoz visszacsatolt magyar Felvidéki iskolai, illetőleg nevelés- és oktatásügyi vonatkozásban az alábbi körvonalozott irányelveket állapította meg:

Általános irányelv, hogy az iskolai munka folyamatosságát és zavartalanlanságát teljes mértékben biztosítani kell, de biztosítani kell azt is, hogy az anyaországhoz visszacsatolt területek érdekelt lakosságát, az iskolákat látogató tanulóifjúságot és az oktató személyzetet a területek visszacsatolásából kifolyólag hátrány, károsodás ne érhesse.

Ebből kifolyólag a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter mindenki számára, aki a Felvidéken az oktatásügy és általában a művelődés terén bármilyen minőségben közreműködik, az alábbiakat írja elő, illetőleg a következő szempontok érvényesítését kívánja.

Minden faju és fokozatu iskola a felszabaduláskor érvényben volt tanrendje szerint folytatja a folyó iskolai év végéig munkáját, feltéve, hogy adott esetre a miniszter másként nem rendelkezik. Ez alatt az idő alatt nem történhetik változás az iskola fenntartó személyében sem, tehát a cseh állam által fenntartott iskolák magyar állami iskolákká válnak, a nem állami iskolafenntartók pedig továbbra is változatlanul megmaradnak iskolák birtokában. D: nem változik az oktatás anyaga sem, különösen a reáliak tekintetében. A nemzeti vonatkozású ismeretek oktatása tekintetében, nevezetesen a magyar olvasmányok, az irodalmi, történelmi, földrajzi és alkotmánytani tantárgyak tanításában azonban haladéktalanul biztosítani kell a hazafias magyar szellem és igazság érvényesülését. A szlovák nyelv oktatása mindazon iskolákban, amelyekbe szlovák gyermekek járnak, természetesen érintetlenül marad.

Ebből a megfontolásból kifolyólag a nem szoros értelemben vett nemzeti vonatkozású ismereteket tárgyaló s a megszállás alatt bezetett tankönyvek továbbra is használhatók, míg az említett tárgyak tankönyveit — amennyiben azok a megjelölt felülvizsgálat során nem találtak megfelelőnek — mielőbb ki kell cserélni az anyaország területére engedélyezett s ott forgalomban lévő tankönyvekre. Ezeknek a tankönyveknek kiscserélését a vallás- és közoktatásügyi miniszter oly módon kívánja megkönyveníteni, hogy a legközelebbi jövőben ingyen bocsájta az iskolák rendelkezésére a szükséges tankönyveknek legalább 50 százalékát, amely százaléktól — mielőtt a pontos tanulólétszámok megállapítottak — a szükséghez képest tovább fogja emelni.

Az egyes iskolákhoz az eljuttatott tankönyvek kiosztásáról a szociális szempontok messzemenő figyelembevételével az igazgatóknak (tanítóknak, tanárknak) olyan módon kell gondoskodniuk, hogy elsősorban az arra leginkább rászorultak jussanak az ingyen tankönyvekhez. Gondoskodni kell arról is, hogy egyelőre a kiosztott tankönyveket azok a tanulók használhassák, akik átmenetileg megfelelő tankönyvekkel nem rendelkeznek. A tankönyv

kiosztásának a megfelelő számu s a felszabadulás idejében forgalomban lévő tankönyvek egyidejű bevonásával kell történnie s ezeket a bevont tankönyveket a további intézkedések az iskola hivatalos helyiségeiben összecsomagolva kell megőrizni. A népoktatás és a népiszkola tekintetében a következő szempontok az irányadók: Magyar községekben lévő magyar tanítási nyelvű iskolákban a tanítás változatlanul folyik tovább. Amennyiben szinmagyar községekben idegen nyelvű állami iskolák működtek, működésüket be kell szüntetni. Vegyeslakosságú községekben a meglévő iskolák tovább működnek, a magyar anyanyelvű tanulók külön magyarnyelvű oktatásáról azonban — esetleg az ott alkalmazásban lévő s erre alkalmas tanítók közreműködésének igénybevételével — haladékl nélkül gondoskodni kell. Ezekben a községekben lévő idegen tanítási nyelvű iskolákban az eddigi tanítási nyelv fenntartásával a magyar nyelvet, mint tantárgyat haladéktalanul be kell vezetni.

A középiskolákban, középfoku iskolákban és szakiskolákban mint már említettél — a tanítás az eddigi tanítási rend szerint, a használt tanítási nyelven folytatandó. Amennyiben a magyar nyelvet, mint tantárgyat nem tanították volna, azt szintén be kell vezetni, illetve megfelelően ki kell építeni.

Különös gondot kell fordítani arra, hogy az utóbbi iskolák tanulói tanulmányaik folytatása tekintetében hátrányt ne szenvedjenek akkor sem, ha a magyar Felvidék visszacsatolása folytán kénytelenek iskolát változtatni. Különösen vonatkozik ez olyan tanulókra, akik idegen tanítási nyelvű — esetleg az anyaországhoz vissza nem került — iskolákat látogattak s most magyar területen lévő más iskolában kívánják tanulmányaikat folytatni. A visszacsatolt területen megfelelő számu idegen tanítási nyelvű iskolát a magyar állam továbbra is fenn fog tartani s ezekben az iskolákban a lakosságcsere folytán előreláthatólag megüresedő férőhelyek lehetővé fogják tenni azt, hogy az eddigi is idegen tanítási nyelvű iskolát látogató nem magyar anyanyelvű tanulók minden fennakadás nélkül folytathassák tanulmányaikat.

Amennyiben a területek átcsatolása következtében egyes tanulók kénytelenek iskolát változtatni és más, azonos iskolafajhoz tartozó iskolába kéri felvételiüket, ezeknek az iskoláknak igazgatói megfelelő férőhely esetén a jelentkező tanulókat az engedélyezett létszámon felül is felvehetik. Azoknak a tanulóknak felvételét, akik akár magyar, akár idegen nyelvű iskolát látogattak és a Felvidék visszacsatolása következtében egy, a lakóhelyükhöz közelebb eső és a Csonkaország régi területén lévő iskolába kéri felvételiüket, csak akkor lehet megtagadni, ha elhelyezésük — férőhely hiányában — semmiképpen sem biztosítható. Esetleges speciális eseteket a vallás- és közoktatásügyi miniszter hajlandó külön mérlegelés tárgyává tenni s ilyen esetekben utasítani kell a jelentkező tanulókat, hogy a szükséges adatokkal, esetleg okmányokkal

ellátott kérésüket közvetlenül juttassák el a miniszterhez.

A tanítás folytonosságát és zavartalanosságát a felszabadult területek lakosságának érdekeit — mint az már többször közlirre tetett — a vallás- és közoktatásügyi miniszter azzal is kívánja szolgálni, hogy a visszacsatolt területeken a megszállás alatt működött minden tanítót és tanárt megtart eddigi szolgálatában, feltéve, hogy az illető ellen nemzethűség tekintetében súlyos kifogás nem emelhető. A jelentkező hiányokat is legelső sorban olyanokkal kívánja pótolni, akiket a megszálló hatalom állásukból kiűldözött, másodsorban azokkal a képesített állásban tanítókkal és tanárokkal, akik a felszabadult területeken laknak, az ottani lakossághoz tartoznak. Sem a már alkalmazásban lévő tanerők szolgálatban tartásánál, sem az elhelyezkedést kereső s itt

említett tanítók és tanárok alkalmazásánál nem fog a miniszter különbséget tenni abban a tekintetben, hogy az illetők képeztetésüket az anyaországban, vagy pedig a megszálló hatalom jogszabályainak megfelelően szereztek-e meg. Természetesen fenntartja magának a jogot, hogy az utóbbiak esetében bizonyos kiegészítő tanulmányok elvégzését rendelje el.

A felszabadult területek nevelés- és oktatásügyének a magyar iskolaszervezethez való szerves bekapcsolása tekintetében szükséges intézkedéseket a m. kir. közoktatásügyi kormány egyébként fokozatosan, a szükséghez és lehetőséghez képest fogja megtenni.

Léva, 1938. november hó 24-én.

WINKLER ÖDÖN m. kir. alezredes, járási katonai parancsnok.

RENDELET

1. A csehszlovák hadseregéből elbocsátott vagy átszökött cseh katonák egyenruházati cikkeiket kötelesek, amennyiben azokat még be nem szállították volna, a lakóhelyükhöz legközelebb eső csendőrszékhez azonnal beszállíttatni.

2. Felkérem a lakosságot, hogy a tulajdonában levő olyan tárgyat vagy irományt, amely a világháborúval kapcsolatban muzeális értékkel bír, továbbá mindazokat a tárgyakat, irományokat, melyeket a cseh megszállással ugyanily értékűnek vél, a járási katonai parancsnokság útján a hadtörténelmi muzeumnak engedje át.

Tekintetbe jöhet minden katonai leltári anyag, pl. világháborús hadműveleti irat, napló, térkép, stb., továbbá régebbi magyar hadtörténelmi jelentőségű irat és a világháború utáni forradalmak katonai természetű iratai, stb.

Egyben felkérem az összes fotóműtörket és fényképezőket, hogy a honvédség bevonulása és a többi katonai, stb. ünnepek alkalmával készített és jövőben készítenő felvételeikből sziveskedjenek egy-egy példányt ármentéris ellenében parancsnokságom útján a hadtörténelmi muzeumnak átengedni.

3. A csehszlovák katonaság, polgári hatóságok és mindennemű közegek, valamint alakulatok stb. által okozott s a felszabadított terület kártérítésével és a kiűrését megelőző eseményekkel kapcsolatos károkról a M. kir. Központi Statisztikai Hivatal összeírását végez.

Felhívom ezért Léva város és járás lakosságát, közigazgatásait, hivatalait, egyházi és polgári hatóságait és általában mindenkit, hogy mindennemű anyagi kárt (például javaknak elvitelét, megfelelő készpénztérítés nélkül való rekvirálását, rombolásokat stb.) folyó évi november hó 29 ig a városházán (fszt 6. ajtó) jelentse be.

A bejelentésnél hozza mindenki magával mindazokat az iratokat, okmányokat, elismervényeket, feijegyzéseket, stb., amelyek kárának jelentéremió igazolására alkalmasak, egyben jeltesse be azoknak a tanuknak nevét és címét is, akikkel kárt bizonyíthatja.

A károk bejelentése a magyar állammal szemben semmiféle kártérítési igényre nem ad jogalapot.

4. Felhívom mindazokat, akik a lévai közkórház közelletását megpályázní óhajtták arajánálataikat a lévai közkórház gondnokai hivatalainál nyujtják be.

5. Élőző rendeletemmel szemben megálapítotam, hogy Léva város vezérjszükséglete bár kielégítően biztosítva nincsen, mégis a jelenlegi árkináláson nyugzó tejjelátási rendszer fenntartom addig, amíg a tejtermelők hamisítatlan és tisztá tejet hoznak forgalomba.

Házhoz szállítva vagy üzletben kímérve a tej árát 17—18 fillérben, a nyílt piacm arúsítva 16 fillérben állapítom meg.

6. Az előző rendeletemben megálapított fűszer, stb. árak a járás közsegeire is vonatkoznak.

7. A piaci árakat a követtzőkben szabom és állapítom meg:

Taj literje	P — 16
T jfól "	" — 60—70
Tehénturó kilója	" — 50—58
Vaj (házi) "	" 170
Teavaj "	" 250—290
Burgonya (rózsa) kilója	" — 12—15
(pehelye) "	" — 8—10
Tojás "	" — 8—10
Alma (renett) kilója	" — 64—72
Képoszta kilója	" — 4
Zöldsg csomója	" — 8
Csirke rántani való (párja)	1.42
Csirke sütni való (párja) P	2.10—2.90—3.10
Truk darabonként	" 1.15
Léva hizott kilója	" 1.28—1.36
Sovány párja	" 7.15—8.58
Kacsa hizott kilója	" 1.15—1.22
Sovány darabja	" 1.43—1.70

8. A kávéházi árakat maximáltam, ezek ártáblázata minden kávéházban kifüggesztést nyert.

Kelt Léva, 1938. november 25.

WINKLER ÖDÖN m. kir. alezredes járási katonai parancsnok.

KÜLÖNFÉLÉK

— A magyar kormányzó a lévai hadirokkantokhoz. A lévai hadirokkantak ünnepélyes táviratban üdvözölték a Kormányzó Ur Öömoltóságát. Az üdvözlésre az egyesület vezetőse az alábbi választ kapta a kabinet-íródtól: A Kormányzó Ur Öömoltósága a lévai hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák által rendezett ünnepségről küldött házfafis távirati üdvözlét szives köszönetet fejezi ki. Eről a t. Vezetőséget értesítom Budapest, 1938. évi november hó 23. napján, Urvav.

— KLAIN ÖDÖN POLGÁRMESTER. Klain Ödönt, aki az államfordulat előtt Léva főjegyzője volt, a város polgármesterévé nevezték ki. Az új polgármester már átvette hivatalát. A tisztiker nevében Vojtás István titkár üdvözölte és biztosította a tisztiker odadó támogatásáról.

— Az Oti (lévai batagséglyöz) kormánybiztosává Hoffmann Árpád nyug. járásbíró kineveztek.

— A LÉVAI RENDÖRKAPITÁNY. A belügyminiszter Vitéz dr. Bartóty Dzso magyaróvári rendörkapitányt Lévrá magy. kir. Államrendörsegi kapitánnyá nevezte ki.

— A honvédszenekar első templomi szereplése Léván. Vasárnap reggel ütemesen dübörgöl lépések zajától volt hangos a lévai utca. Honvédeink ezalkalommal vonultak fel elsőszében a keresztény templomokba. A honvédszenekar játéka vidámító fűsz hangulatot adott Lévának. A honvédszenekar által játszott darabok a magyar szív és magyar lélek zenéje, milyen jólesik hallani ezt husz hosszú esztendő lelki szenvedésekben gazdag kényszerű rabsága után. A felrikkant magyar kűrt hangja is — a katonai menetlések alkalmával — a régi magyar napok és régi lévai magyar életünk nepesűtes idejét juttatja eszünkbe, amikor csupa derű volt az élet és mi nem ismertük még a kisebbségi

élet szomorú sorsát, mert egészben volt még Nagymagyarország. D) már megindult a növekedés korszaka! Nagyon meghatók voltak a vasárnapj isteni tiszteletek, amidön oly sok idő múlva ismét magyar katonákat láttunk templomainkban és már felvetődött lelki szemünk előtt ezalkalommal a husvéti és szentistváni ünnepek előrevetődött ragyogó képe, amelyen ismét felvonulnak a magyar honvéd-k díszszázadei és ismét a keresztény Magyarország ünnepei fényét fogják ránsugározni, amint azt az elmúlt vasárnap már meg is kezdték. A kóruson felzengett a honvédszenekar hangszerein a Boldogasszony Anyánk, szépséges régi énekek és a hívők zemeiben felcilllantak az öröm és meghatóttág könnyei, mert arra is gondolunk kellett e pill. natban, hogy hány magyar került ezart az egyházi énekkört börtönbe! Süblő Áoston esperes-plebános magas szárnyalású és szíveket liteshez emelő imában fohászodott a Mindenhatóhoz Magyarorszáért, a magyar Kormányzó Ur Öömoltóságáért és a mi kiváló magyar hadsergűnkért. Jölesett látói a fegyelmezett rendet, amit a templomban a honvédség mutatott, ebből most közönségünk is tanulhat. A plebánia templomban bemutatott szentmisén résztvett Vitéz Makay József tábornok is tőrszkarával.

— FELHÍVÁS a volt politikai foglyokhoz. Felkérem mindazon magyar testvéreimet, akik a megszállás ideje alatt politikai bűncselekményekért fogságot szenvedtek, címüket saját érdeklődésük, személyi adataikkal együtt velem haladéktalanul közöljék. Kadiecz Antal nyug. telekkönyvvezető, Léva, Vasut utca 12.

— ÉRTEsITÉS. Felszabadulásunk megünneplésére december 4 én, vasárnap reggel 6-tól este 6 ig hálsadó Szenteségmádást tartunk közös szent áldozással. Kérjük a k. hivek tömegé s részvételét. — A Női és Férfi Mária Kongregáció vezetősége.

— A csehek által elrekvirált lovakat most veszik át a lévai járási katonai parancsnokság kiküldöttei. Az átvétel Tolmácson, tehát sz ovák területen történik. A magyar ló tulajdonosok zárt sorokban vonulnak be a szlovák területre a lovak átvételé céljából. Mintegy kétezer ló került Tolmácson keresztül vissza, eléggé leromlott állapotban, azonban tulajdonosaik még változott külsejűben is nyomban felismerik sajátjukat a lőtömegben. A lovakat nyomban beoltják fertőző betegség ellen. A ló tulajdonosok kártalanítását állami tárgyaláson fogják megálapítani.

— SIESSÜNK A KÁROK BEJELENTÉSÉVEL! Mir a mut háf folyamán megjelen a csehek által okozott károk bejelentésére vonatkozó felhívás, de — amint az meg van állapítva — a közönség nem méltatja ezt az ügyet a kellő figyelemre és saját érdekét sérti meg vele, hogyha időjében nem jelentkezik, mert a bejelentésre küttözött határidő letelte után a bejelentéseket már nem vehetik figyelembe. A határidő pedig f. hó 29-én lejár.

— A NÖEGYLET JÓTÉKONY TEAESTJE vasárnap zajott le az Oroszlan szálló nagytermében. Az eleven, pezsgő hangulat, szép és nagy közönség és a honvéd tisztikar által diktált magyaros lendűletű „táncrend” magával ragadta a közönséget. Mutha csak egy békébeli nöegyleti teasat filmet pergettek volna most le. Még a lányosarcu kedett is ott szerepelt. Az ismerősök között rég látott kedves arcokat fedezhettünk fel, azokat, akik a felszabadulás öröme felke-resték szűlföldjüket, hogy együtt örüljenek veünk a boldogságban. Megjelent az esten Vitéz Makay József tábornok is. A zenét felváltva a kiváló honvédszenekar és Hevesai szolgáltatta. A honvédszettek igazi gavallér magatartása következtében itt petrezselymet nem árult senki. A lévai árvaház szép jöve-delemhez jutott az est bevételéből.

— HALÁLOZÁS. Sijnálattal értesülünk; özv. Weigel Lajosné, ezbl. Ghimesy Mária budapesti lakos életének 65. évében Budapesten elhunyt. Utolsó útjára a rokonság nagy részét mellett kísérite, f. hó 25-én a Kerepesi-uti temetőbe. Nyugodjék békében!

— Az iskolák miniszteri biztosává a vall. és közokt. min. dr. Szabó Béla nyug. tanügyi főtanácsost nevezte ki a lévai járási katonai parancsnoksághoz. A min. biztos van hivatalva intézkedni az összes iskolai ügyekben.

— A felvidéki volt poltikai foglyak érdekében a szövetségnek irodája ideiglenesen Léván (Mártonffy u. 18. sz. alatt) van az egyesült országos keresztényszocialista és magyar nemzeti párt közrészti titkárságának helyiségeiben. Hivatalos órák hétköznapokon délelőtt 9—12. óráig. Kadlec Antal, id. ügyvezető.

— MAGYARÁZAT A PENGŐ FELVIDÉKI BELSŐ VÁSÁRLÓERÉJÉRŐL. A Felvidéki Magyar Hírlap írja: A felszabadított Felvidékre a magyar honvédség után bevonult immár a magyar törvény és a magyar pénz is. A tényleges visszacsatolás katonai műveletei tehát csak kezdetét jelentik husz esztendő elkülönülés felszámolásának. Az átalakulás természetesen nem minden téren megy zökkenő lelkűdése nélkül. A szudéta-vidéken például hetekig tartott, amíg az élet visszatérhetett a rendes kerékvágásba. Komoly gondot okozott például a pénzforgalom a felszabadult magyar területeken is. Amikor a pengő bevonult a bécsi díszes által nekünk ítélt felvakba és városokba, különféle kényszerítő okok alapján a pengő és a csekkorona arányát 1:7 ben kellett megállapítani. Ez a szükséges pénzügyi intézkedés egyes helyeken félreértésekre adott okot a hamis következtetést vontak le belőle a pengő vásárló erejére nézve. Ha a belső vásárlóerőt vesszük alapul, akkor egy pengővel többet vásárolhatunk, mint hét cseh koronáért s így a két valuta egymáshoz való viszonya nem egy a héthez, hanem körülbelül egy az öt és félhez. Teljesen helytelen tehát, ha minden ár megállapításánál egyszerű számtani művelettel a hetes arányhoz ragaszkodik vataki, mert ezáltal indokolatlan drágítást okoz, illetve ok nélkül lerontaná a lakosság vásárlóerejét.

— Gyermekkosár-akció Léván. Nemes emberi szívből indult el hódító útjára a hét során Léván. Az anyaországból utjukra keltek hozzánk a gyermek és csecsemővédelemnek nálunk még ismeretlen új elgondolásai. Kérelmekkel a hölgyek a magyar nép iránti odasó szeretettel és rajongással, a nép nem leaz halátlan érte! Nagyon szép és szinte költői elgondolás a csecsemő vándorkosár, amely magában foglalja a csecsemőápolás minden szükségességét. A kosár anyától-anyához jár (természetesen kólar fertőtlenítés után) és ezzel a szülőök válláról nagy gondot vesz le. Az első ilyen gyermekkosarat csüörtönkőn délután adták át ünneplés keretében a városháza kistermében Szojgál Lászlóknak, akiknek Léva felszabadulása után született meg a gyermekük. Magyar-Kossa Aladárné népjóléti megbízott a lévai jótékony nőegylet jelenlévő képviselői előtt rámutatott a Nemzetközi Gyermekmentő Szövetség budapesti fiókjának áldásos működésére. A Gyermekmentő Szövetség napközi otthonokat a gyermekvédő intézményeket tart fenn. Felkérte a hölgyeket, hogyha Budapesten járnak, keressék fel ezeket az intézményeket tanulmányozás végett. A Szövetség a felszabadulás alkalmából Lévára is elküldte a kosarát, mégpedig azzal a céllal, hogy minél több gyermeket neveljenek fel benne a hazánknak. Klein Ödön polgármester a város nevében köszönetet mond az akcióért. A szeretet szülte ezt az akciót — mondja — és a kosár szimbóluma ennek. Talán nem is az anyagi része a legfontosabb, hanem a megasztos és szép eszme, a segíteni kész szeretet. A polgármester ezután átadja a kosarát a Lévai Nőegylet elnökönek. Olferrmann Ágostonné megígéri az akció továbbfejlesztését s egyben felkéri a többi egyesületeket is, hogy ne csak támogatás, tovább is fejlesszék azt. Erre a jelenlévő Szojgál-csemete is hallatta hangját, ugyilátszik helyeselte az akciót és köszönetet mondott a kosárért.

— ESKÜVŐ. Reindi Rózsa és Éder György ma d. u. 5 órakor tartják esküvőjüket a r. k. templomban. (M. k. é. h.)

— Pesti leánykák — a lévai árvának. Nagy örömmel fogadják hallatszott ki a Stefánia-árvaházból nov. 23-án este. Kint a járó-kelők nem tudták mire vélni az örömeik így kitörését, bent egy Pestről jövő jószágos tündér. Magyar-Kossa Aladárné osztogatta Horthyné Főméltósága Asszony kegyes ajándékait a kis árvának. Mindenkinél egy-egy csomag finom cukorkát, egy-egy nemzetiszínű kokárdát, a pesti aranyos leánykák készítményét édes kis levélke kíséretében. Ezenkívül 6 doboz keksz, 5 kg kakao, 5 kg cukorka, 3 kg csokoládé és 10 drb. mesékny. Meg is kérdezte az egyik kis árva nagy ártatlanul: „Ugye, ezeket abból a szép tündéroroszából hozták, amelyikről a főnöknéni sokszor mesélt?” — Igaza volt!

— A Protestáns Leánykör ma este 6 órai kezdettel a ref. templomban vallásos estélyt rendez. Műsor: Bevezető imát és bibliai magyarázatot tart Bogya Géza ev. lelkész. Vargha Gyula: Jézus jár itt. Szavajla Varannay li. Dr. Soós Géza: a budapesti S. D. G. titkárnak előadása. Jézus ölében. . . enéklí Szabó Erzsébet. Várady Antal: Az utolsó sor. Szavajla Vida Klára. Egy az Isten. Szavajla Flusser László. Záró ima: Szabó István. Az értékes műsorra való tekintettel minél nagyobb számban való megjelenést kér a Leánykör.

— A csehek kártételei Léván. A város kiürítése során a különféle intézetekből, iskolákból nagyon sok olyan tárgyi berendezést is elszállítottak, amikhez a müncheni meggyezés pontjai alapján nem lett volna joguk. Mindezek megállapítása természetesen folyamatban van és a szakértők foglalkoznak vele. Különösen nagyértékű a kórházból elhurcolt berendezés és műszer. Elvitték a Tüdőbetegdöntő intézet Röntgen-gépét is, noha ez az intézet a társadalom áldozatkészségéből tartja fenn magát. Tudvalevően a Magyar Nemzeti Tanács megbízottjai útján beavatkozott a rablásba; ennek során történt, hogy a tanács polgári iskolai megbízottját, Novotny Józsefet a katonaság a laktanyába behurcolta és azt mondta neki, hogyha még belevaoltok valamibe, akkor agyonlövök. Ami a tanítóképzőben történt, azt a legbrutálisabb és minden képeletet felülmúló vandalizmusnak nevezhetjük. Mindezt a szándékos kártétel nyomai láthatók. Butorok, orgona, zongora, ablakok, villamos készülékek, mind-mind pozdorjává zuvva hevernek szanaszét a felkotort istállókhöz hasonló termekben. A drága és becses gyűjtemények, amiket nem hurcoltak el, hasonló sorsra jutottak. A feldühödött diákság nem csak a tantermekben zuzott és pusztított, hanem felkereste még a konyhát, sőt a nosókonyhát és a szarítót is ott is elpusztított mindent. Bárbar és kultúremberhez méltatlan cselekedet volt. És ezután még kimerítetté irni azt egy butordarabra, hogy: Visszajövünk még! Mig más helyen ez a felirat díszelgett: Magyar rablóbanda! — Elvakult dühükben természetesen nem számoltak azzal, hogy ezt a kárt majd nekik, illetve államuknak, kell megtéríteni, az pedig keserves dolog lesz egy gazdaságilag leszegényedett országnak. A csehszlovák kulturának ezt a fényes megnyilvánulását lefényképezték, hogy az egész kulturvilág győnyörködhessen benne.

Gyászköszönet

Mindazon kedves rokonoknak, ismerősöknek és vendéglős kártársaknak, kik felejtetlen férjem, illetve édesatyánk elhunytá alkalmával fájdalmunkat részvételükkel enyhíteni s őt utolsó útjára elkísérni szívesek voltak, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Özv. Sztolár Mihályné és családja.

— TANÜGYI HIR. A „Lekéri Róm. Kath. Tanítói Kör” dec. 3-án Zselizén 9^{1/2} órakor gyűlésre jön egybe, amelyen az esztergomi főegyházmezei főtanfelügyelői hivatal megbízásából Szalka Lajos és Árpásy Gyula, az esztergomi érseki tanítóképző tanárai előadást fognak tartani a magyar kath. népoktatásügyről.

— „MAGYAR A MAGYARÉRT” AKCIÓ LÉVÁN A főméltósága kormányzó né által életre hívott „Magyar a magyarért” akció Léván is igen áldásos működést fejt ki Magyar-Kossa Aladárné szociális megbízott közreműködésével. Már az első hét során 2229 személyt részesített elemizser segélyben, utalványokat osztott ki, amelyeket a lévai Hangya-raktár, illetve a községi szövetkezeteknél váltanak be. A segélyben részesített egyének számszerint az egyes községek között így oszlanak meg: Léva 1434. Kis-koszmály 52. Varsány 161, Óvár 17. Kis-kálna 43, Lők 150, Nagy-kálna 131, Maros-falva 34, Ujbára 117, Atsószece 56, Nagyd 34. — Az akció jelmomatát valóban minden magyarnak megadva kell tenni, hogy ez a nemes elv a szelvérs gyorsaságával terjedjen tov és belopja magát az emberek szívébe!

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

Halálozás. Pucgallér Rozália 6 éves. — Veres Ferenc 7 éves.

Rossz fogat a legjobban és legolcsóbban kikézelet és rendbehozza BODÁNSZKY IRÉN vizsgáló fogtechnikus Levice, Főter.

CSODÁVAL HATÁROS az a teljesítmény, amelyet a „81 V” típusú motorizált világvevő „Philipsrádió” nyújt. Páratlan a maga nemében. Dádalmas ujjtása a motorizált nyomógomb-automata, amellyel 10 kedvenc állomása közül bármelyiket egyetlen gombnyomással állíthatja be. Ez a luxus orszásuper készülék a világnak minden rádióval vesztő adóját élményt jelentő hangvisszaadásban hozza.

Mindenemű hirdetését bel és külföldi újságokban a legpontosabban és a legolcsóbban az „Erdős hirdetőiroda” Budapest VI. Teréz körút 33. telefon 11-25-58 teszi közbe. Díjlatlan ötletes reklámszövegezés. Propaganda tanácsadás.

Örömkönyves szemek kísérik a 20 évi idegen elnyomás alól felszabadult Felvidékre bevonuló honvédek lépteit. 20 évig bünt jelentett a magyar szó felvidéki testvéreink ajkán. 20 éven át a rádió volt az egyetlen eszköz, amelyen átáramolhatott a magyar ver keringése az Anyaországban az elszakított testrésze. A világhírű Philips cég a magyar rádiótechnikában uttörő volt. Ma is a legelső sorban: honvédek dühögő lépteivel egyidejűleg vonul be, hogy a Philips-hangerőstökön keresztül a felszabadulás örömménepek minden szavát minden ember meghallhassa. A lakásokban pedig a magyar munkások gyártotta Philips rádiók mellett hiánytalanul örülhetünk együtt felszabaduló testvéreinkkel.

ERZSÉBET KIRÁLYNÉ SZÁLLÓ

BUDAPEST, IV. Egyetem-u. 5.
Kényelmes tiszta szobák napi 4— Pengőtől,
teljes pensió 7— Pengőtől.

Rendeljen vagy kérjen ajánlatot mindenemű naptárakra

SCHWARCZ SOMA

naptárgyarából
Miskolc

Alapítva 1904.

Telefon 328.

Dreher bonbon, csokoládé, Dreher keksz, Magyar testvér ennél jobbat nem ehetsz!

Melléklet a 11827/1938. sz.-hoz.

L É V A V Á R O S.

UTCANEVEK JEGYZÉKE.

A) (Régi és új nevek.)

Az eddigi elnevezés:	Új utcanév:
1. Ady utca	Ady utca
2. Antal Gyula utca	Antal Gyula utca
2/a Balogh János utca	Balogh János utca
3. Baross utca	Lórántffy Zsuzsanna utca
4. Bási utca	Bási utca
5. Bási út	Honti út
6. Báthy tér	Báthy tér
7. Bástya utca	Bástya utca
8. Barsi utca	Barsi utca
9. Benes és Szepesi utca együtt	Horthy Miklós utca
10. Belcsák Béla sor	Belcsák Béla sor
11. Bernolák utca	Bem utca
12. Béka utca	Damjanich utca
13. Béke utca	Kleblsberg utca
14. Bernolák utca folytatása az Antal Gy. u.-ig	Berzsenyi utca
15. Bottka utca	Bottka utca
16. Brach Ferenc utca	Brach Ferenc utca
17. Csapás út	Tüzér utca
18. Csáky utca	Csáky utca
19. Csepregi utca	Csepregi utca
20. Dobó utca	Dobó utca
21. Dohány utca	Német utca
22. Dózsa utca	Gábor Áron utca
23. Egyetértés utca	Egyetértés utca
24. Farkas Mihály utca	Farkas Mihály utca
25. Féja tér	Féja tér
26. Flóra tér	Flóra tér
27. Galamb utca	Rothemere utca
27/a Garam utca	Garam utca
28. Gyürky utca	Gyürky utca
29. Hegyalja utca	Hegyalja utca
30. Holly utca	Bocskay utca
31. Horváth utca	Horváth utca
32. Hurban utca	Deák Ferenc utca
33. Hviezdoslav és Stur utca együtt	Mussolini utca
34. Iskola utca	Szepesi utca
35. Jókai utca	Jókai utca
35/a Jubileum utca	Wesselényi utca
36. Katona utca	Honvéd utca
37. Kapuköz	Várkapuköz
38. Kálvin utca	Kálvin utca
39. Kálvin tér	Kálvin tér
40. Kálvária sor	Kálvária sor
41. Kelecsényi utca	Vörösmarthy utca
42. Kersék utca	Kersék utca
43. Kereszt utca	Kereszt utca
44. Kigyó utca	Kigyó utca
45. Kmeľ András utca	Erzsébet királyné utca
46. Koháry utca	Koháry utca
47. Kollár utca	Szt. Imre utca
48. Komensky utca	Petőfi utca
49. Kopay utca	Kopay utca
50. Köztársaság tér	Kossúth Lajos tér
51. Kuzmány utca	Kölcsey utca
52. Ladányi út és Ladányi utca együtt	Felszabadulás útja
53. Lakatos utca	Eötvös utca
54. Laktanya utca	Vak Bottyán utca
55. László utca	Szt. László utca
56. Legionárus utca	Levente utca
57. Leidenfrost utca	Leidenfrost utca
58. Madách utca	Madách utca

Melléklet a 11827/1938. sz.-hoz.

L É V A V Á R O S

UTCANEVEK JEGYZÉKE

B) (Új és régi nevek)

1. Ady utca (Ujtelep)	Ady utca (Ujtelep)
2. Antal Gyula utca	Antal Gyula utca
3. Apponyi utca (Ujtelep)	Mudroň Pál utca (Ujtelep)
4. Árpád utca (Dohánybevéltő)	Sokol utca (Dohánybevéltő)
5. Arany János u. (Ujtelep)	Osvald Richárd u. (Ujtelep)
6. Balassa utca	Pósta utca
6/a Balogh János utca (Áll. polgári)	Balogh János u. (Áll. polgári)
7. Baross utca	Pályaudvar sor
8. Barsi utca	Barsi utca
9. Bástya utca	Bástya utca
10. Bási utca	Bási utca
11. Báthy tér	Báthy tér
12. Batthyány utca	Mészáros utca
13. Belcsák Béla sor	Belcsák Béla sor
14. Bem utca	Bernolák utca
15. Bercsényi utca	Tabán utca
16. Berzsenyi utca	Bornolák utca folytatása az Antal Gyula utcáig
17. Bethlen utca	Mángorló utca
18. Bocskay utca (Ujtelep)	Holly utca (Ujtelep)
19. Bódog Lajos utca	Városház mögött
20. Bottka utca	Bottka utca
21. Brach Ferenc utca (Vágóhid)	Brach Ferenc utca (Vágóhid)
22. Csáky u. (Kasznárság)	Csáky utca (Kasznárság)
23. Csepregi utca	Csepregi utca
24. Dalmady Győző utca	Part utca
25. Damjanich utca	Béka utca
26. Deák Ferenc utca	Hurban utca
27. Dobó utca	Dobó utca
28. Egyetértés utca (Dohánybevéltő)	Egyetértés utca (Dohánybevéltő)
29. Eötvös utca	Lakatos utca
30. Erzsébet királyné utca (Ujtelep)	Kmeľ András utca (Ujtelep)
31. Eszterházy utca	Tolstoj utca
32. Farkas Mihály utca (Áll. polgári)	Farkas Mihály utca (Áll. polgári)
33. Féja tér	Féja tér
34. Felszabadulás útja	Ladányi út és Ladányi utca együtt
35. Ferenc József utca (Kasznárság)	Tyrš utca (Kasznárság)
36. Flóra tér	Flóra tér
37. Gábor Áron utca (Dohánybevéltő)	Dózsa utca (Dohánybevéltő)
37/a Garam utca (Dohánybevéltő)	Garam utca (Dohánybevéltő)
38. Gömbös Gyula utca	Zugó utca
39. Gyürky utca	Gyürky utca
40. Hegyalja utca	Hegyalja utca
41. Hitler utca (Kasznárság)	Marx utca (Kasznárság)
42. Honti út	Bási út
43. Honvéd utca	Katona utca
44. Horthy Miklós út	Benes és Szepesi utca együtt
45. Horváth utca	Horváth utca
46. Hunyady János utca (Ujtelep)	Moyzes utca (Ujtelep)
47. Huszár utca	Vasut utca
48. Szt. Imre utca (Ujtelep)	Kollár utca (Ujtelep)
49. Ipolysági út	Varsányi út
50. Szent István út	Štefánik utca
51. Jókai utca (Ujtelep)	Jókai utca (Ujtelep)
52. Kálvária sor	Kálvária sor
53. Kálvin tér	Kálvin tér
54. Kálvin utca	Kálvin utca
55. Kazinczy utca	Zöldkert utca
56. Kereszt utca	Kereszt utca
57. Kersék utca	Kersék utca
58. Kigyó utca	Kigyó utca

A) (Régi és új nevek :)

Az eddigi elnevezés:	Új utcanév:
59. Magtárköz	Magtárköz
60. Majoralja utca	Kisfaludy utca
61. Malom tér	Verbőczy tér
62. Marx utca	Hitler utca
63. Masaryk utca	Széchenyi utca
64. Mácsay utca	Mácsay utca
65. Május 1. utca	Olasz utca
66. Mángorló utca	Bethlen utca
67. Mángorló köz	Zrinyi utca
68. Mártonfy utca	Mártonfy utca
69. Mező utca	Nagyatádi Szabó István utca
70. Mészáros utca	Baththyánya utca
71. Mikszáth utca	Mikszáth utca
72. Molnár utca	Pilsudski utca
73. Moyzes utca	Hunyadi János utca
74. Mudroň Pál utca	Apponyi utca
75. Munkás utca	Munkás utca
76. Nyitrai sor	Nyitrai sor
77. Október 28. utca	Lengyel utca
78. Orbán út	Orbán út
79. Orol utca	Thököly utca
80. Osvald Richárd utca	Arany János utca
81. Ozmán tér	Ozmán tér
81/a Palacký utca	Petrogalli utca
82. Papmajor	Papmajor
83. Part utca	Dalmady Győző utca
84. Part tér	Köveskúti tér
85. Pályaudvar sor	Baross utca
86. Perc utca	Pázmány Péter utca
86/a Podluzsánka sor	Podluzsánka sor
87. Polgár utca	Rákóczy utca
88. Pósta utca	Balassa utca
89. Rét utca	Mátyás király utca
90. Reviczky utca	Reviczky utca
91. Rövid utca	Sütőház köz
92. Rozmaring utca	Klapka utca
92/a Safarik utca	Mikes Kelemen utca
93. Sebestyén utca	Sebestyén utca
94. Simor utca	Simor utca
95. Schoeller utca	Schoeller utca
96. Štefánik utca	Szt. István út
97. Štúr és Hviezdoslav utca együtt	Mussolini utca
98. Szabadság utca	Vitéz utca
99. Szentháromság tér	Szentháromság tér
100. Szepesi és Beneš utca	Horthy Miklós út
101. Szikla út	Szikla út
102. Sládkovič tér	Teleky tér
103. Sokol utca	Árpád utca
104. Tanuló utca	Gr. Tisza István utca
105. Tavaszi utca	Turul utca
106. Tabán utca	Bercsényi utca
107. Templomtér	Templomtér
107/a Timár utca	Timár utca
108. Tolstoj utca	Észterházy utca
108/a Törökkút sor	Törökkút sor
109. Tyrš utca	Ferencz József utca
110. Új utca	Tóth Ede utca
111. Vasút utca	Huszár utca
112. Vasúti sor	Pálmay utca
113. Várady tér	Várady tér
113/a Várady utca	Tompa Mihály utca
114. Várdomb sor	Várdomb sor
115. Városház köz (a városház és Kálvin udvar között)	Majláth utca
116. Városház mögött	Bódogh Lajos utca
117. Varsányi út	Ipolyásági út
118. Vágóhid utca	Vágóhid utca
119. Zách utca	Zách utca
120. Zöldkert utca	Kazinczy utca
121. Zúgó utca	Gömbös Gyula utca

B) (Új és régi nevek :)

Új utcanév:	Az eddigi elnevezés:
59. Kisfaludy utca	Majoralja utca
60. Klapka utca	Rozmaring utca
61. Klebelsberg utca	Béke utca
62. Koháry utca	Koháry utca
63. Kopay utca	Kopay utca
64. Kossuth Lajos tér	Köztársaság tér
65. Kölcsey utca (Ujtelep)	Kuzmány utca (Ujtelep)
66. Köveskúti tér	Part tér
67. Szt. László utca	László utca
68. Leidenfrost utca	Leidenfrost utca
69. Lengyel utca (Dohány-beváltó)	Október 28. utca (Dohány-beváltó)
70. Levente utca (Dohány-beváltó)	Legionárus utca (Dohány-beváltó)
71. Lőrántffy Zsuzsanna u.	Baross utca
72. Mácsay utca (Ujtelep)	Mácsay utca (Ujtelep)
73. Madách utca (Ujtelep)	Madách utca
74. Magtár-köz	Magtár-köz
75. Majláth utca	Városház köz
76. Mártonfy utca	Mártonfy utca
77. Mátyás király utca	Rét utca
77/a. Mikes Kelemen utca (Áll. polgári)	Safarik utca (Áll. polgári)
78. Mikszáth utca (Ujtelep)	Mikszáth utca (Ujtelep)
79. Munkás utca	Munkás utca
80. Mussoliní utca	Hviezdoslav és Štúr u. együtt
81. Nagyatádi Szabó István u.	Mező utca
82. Németh utca (D. beváltó)	Dohány utca (Dohánybeváltó)
83. Nyitrai sor	Nyitrai sor
84. Olasz utca (D. beváltó)	Május 1. utca (Dohánybeváltó)
85. Orbán út	Orbán út
86. Ozmán tér	Ozmán tér
87. Pálmay utca	Vasúti sor
88. Papmajor utca	Papmajor utca
89. Pázmány Péter utca	Perc utca
90. Petőfi utca	Komensky utca
90/a Petrogalli utca (Áll. polgári)	Palacký utca (Áll. polgári)
91. Pilsudski utca (Kasz-nárság)	Molnár utca (Kasz-nárság)
91/a Podluzsánka sor	Podluzsánka sor
92. Rákóczy utca	Polgár utca
93. Reviczky utca (Utelep)	Reviczky utca (Ujtelep)
94. Rothemere utca	Galamb utca
95. Sebestyén utca	Sebestyén utca
96. Simor utca	Simor utca
97. Schoeller utca	Schoeller utca
98. Sütőház köz	Rövid utca
99. Széchenyi utca	Masaryk utca
100. Szepesi utca	Iskola utca
101. Szentháromság tér	Szentháromság tér
102. Szikla út	Szikla út
103. Teleky tér	Sládkovič tér
104. Templom tér	Templom tér
105. Thököly utca (D. beváltó)	Orol utca (Dohánybeváltó)
105/a Timár utca (Dohány-beváltó)	Timár utca (Dohánybeváltó)
106. Gr. Tisza István utca	Tanuló utca
107. Tóth Ede utca	Új utca
108. Tompa Mihály utca	Várady utca
108/a Törökkút sor	Törökkút sor
109. Turul utca (D. beváltó)	Tavaszi utca (Dohánybeváltó)
110. Tüzér utca (Ujtelep)	Csapás út (Ujtelep)
111. Vágóhid utca	Vágóhid utca
112. Vak Bottyán utca	Laktanya utca
113. Várady tér	Várady tér
114. Várdomb sor	Várdomb sor
115. Várkapuköz	Kapuköz
115/a Wesselényi utca (Áll. polgári)	Jubileum utca (Áll. polgári)
116. Werbőczy tér	Malom tér
117. Vitéz utca (Ujtelep)	Szabadság utca (Ujtelep)
118. Vörösmarty utca	Kelecsényi utca
119. Zách utca	Zách utca
120. Zrinyi utca	Mángorló köz

Tudja-e már mi a

„Magyar magyarért“

akció ?!

Édes-Anyám, Hazamegyek!

Édes-Anyám . . . Hazamegyek . . .
 . . . Meglásd . . . oly jó fiad leszek . . .
 Megteszem mind, . . . amit mondasz.
 Ha rossz leszek, . . . megpufolhatok!

Tanítatom Testvéreim . . .
 — Ej Gyerekek! — Megint! . . . Megint! . . .
 — Megint egymást cibáljátok!? —
 Egyik tépett! — Másik sáros! —
 . . . Csendet! — Rendbe a Ruhátok! — . . .
 — Ne lüssön így . . . jó — Anyátok! —

Ne legyetek . . . vásott, . . . rosszak . . .!
 Akik édes — Testvért lopnak! . . .
 Akik hetykén táncot — roznak . . .
 Mig vérei nyomorognak . . .!

Ne legyen egy — Önző, . . . Gögös!
 Magyar — Munkás . . . föl a földöt!
 . . . Szünjön meg az ősi — Átok!
 Ami . . . ezer Bajba rántott . . .!
 . . . Édes — Anyám! . . . Haza — megyek . . .!
 A szivedről tépett gyerek!
 Husz évig a Mostohámmal
 Éreztem, hogy haza — vártál . . . !!

Éreztem, hogy gondod velem . . .!
 S ha Mostohám . . . vájta sebem . . .
 Kértem, . . . fedded, . . . hogy ne verjen . . .!
 Azt üzented . . . „Türj! — Bizz! — Egyszer . . .“

Édes — Anyám! . . . Légy! . . . Légy áldott!
 Mert a Szived . . . visszaláttál!
 . . . Te meg Isten . . . övd Anyámat:
 Az én drága, szép Hazámat . . . ! ! !

Léva, 1938 november 5.

PÁL IMRE.

APRÓ HIRDETÉSEK

Hirdetésekre való levélbeli érdeklődésekre kárunk válasza szolgáló levelezőlapot csatolni!

Építőtelek a város közepén cca 500 □-öl jutányosan eladó. Cim a kiadóban.

Eladó Ladányi utca 7. számú ház. Bővebbet a kiadóban.

Eladók egyszerű ablakok, ajtók. Cim a kiadóban.

Pékműhely üzlethelyiséggel, mely 45 éve áll fenn, azonnal bérbeadó Léván. Özv. Melferber Morné, Behm utca 1.

Modern kétszobás, komfortos, egyedül álló ház kiadó. Esetleg azonnal eladó. Érdeklődni: Mángorló köz 12.

Kasznárságban 4 szobás villa, szép kerttel azonnal bérbeadó. Bővebbet Nyitrai könyvkereskedésében. 1036

Irodának, vagy orvosi rendelőnek alkalmas különbejáratu szoba, előszobával, telefonnal, Teleki utca 7. szám alatt kiadó. 1048

Eladó azonnal kétszobás új ház kerttel. Perc utca 1 b. 1069

Bocskay és Levente sapkák kaphatók Frasch József és fia cégnél Léván, Telek u. 10. 1071

Modern üzlethelyiség a malommal szemben azonnal kiadó. Érdeklődni lehet: Malom-tér 1. 1086

Irodának alkalmas helyiség a belváros területén kiadó. Bővebbet a kiadóban. 1102

Kiadó új épületben: szoba, konyha, speiz pince, december 1-től. - Hmokróhajszy, Podluzsánka sor. 1105

Okleveles magyar tanítónő tanítványt keres. Cim a kiadóban 1087

Kiadó házmesteri lakás megbízható gyermektelen házaspárnak. — Cim a kiadóban. 1088

Butorozott szoba külön bejárattal azonnal kiadó. Magtár-köz 2., Bakernénál. 1089

Két szoba, konyha kiadó. Kollár u. 2. sz. 1090

Két szoba, konyhas lakás kiadó. Koháry utca 3. 1091

Eladó jókarban lévő kocsibunda. Honvéd u. 38. 1092

Különbejáratu szoba teljes ellátással két diák részére kiadó. Érdeklődni lehet Radio Central Kern Testvérek üzletében, Széchenyi u. 1093

Iratszekrények, álló íróasztal, irodai üvegfal ajtóval, Wertheim-szekrény, stb. eladó. Cim a kiadóban. 1094

Budapesti praxissal házivarrónó olcsón ajánlkozik. Honvéd utca 42. 1095

Két szoba külön bejárattal, irodának, orvosi rendelőnek azonnal kiadó. Érdeklődni lehet: Steiner Sándor, ékszerésznel. 1096

Eladó ház Jókai utca 26., mely áll 5 szobából és melléképületekből. Érdeklődni lehet reggel 8—9-ig ugyanott. 1100

Tisztviselők teljes ellátást kapnak Kálvária-sor 3. sz. 1101

Gyógynövényt, szárított gombát, Borókat, csipkebogyót mintázott arajánlat alapján mindenkor legmagasabb áron veszünk.
Pantodrog Magyar Gyógynövény rt
 Budapest, IX., Ferenc krt. 35.

LEÁNYSZIVEK ÖSSZEDOBBANÁSA

Ha küsőségeket talán nem is olyan fényes, de lélekben annál bensőségebb ünnepet ült 14-én a zárdai intézet mikor is a budapesti Batthyány utcai polgári iskola növendékei jöttek el üdvözölni a lévai kath. polgári iskola leány növendékeit.

— Nem véletlen, — mondotta meglehangú üdvözölő beszédében Pataky Ferenc fővárosi polg. isk. igazgató, a Szentsír lovagja, hogy épen Lévát választották a többi hivatali város közül. Hava István az illusztris költő, a kiváló pedagógus kezdeményezésére jöttünk el, akit a boldog gyermekkor ezer szines szála fűz még most is Lévához, Ő is el jött, hogy velünk ünnepelje Léva boldog felszabadulását. A tanári kar több tagja is elkísérte a növendékeket.

Alig lehet valami bájosabbat elképzelni, mint ezeket a hamvas arcú, csillogó szemű gyermekleányokat, mikor egy rövid — nekünk rövid volt, mert hiszen olyan szívesen hallgattuk őket — de meleg szeretettel előadott műsor keretében fejezték ki örömlüket, hogy végre ám mi is hazatértünk, s egyek vagyunk velük.

Mi pedig könnyekig meghatva hallgattuk az ajkukon felszendülő csodás, régen nem hallott, csak szíveinkben őrzött magyar dalainkat, mely az ő ajkukon imádsággá vált nekünk.

Hála imává, hogy ime nem kell már félni, már büntetlenül adhatunk ki/ejezést boldog örömlünknek.

Az ő meleg szeretetük pedig olyan igaz őszinte visszhangra talált a mi kis leányaink szívében, pedig ők csak félve, titokban merték ápolni a hazaszeretetet hiszed mécsesét, mely ime az egymásra találás boldog örömlében, fáklyaként világít lelkeinkben.

Hála és köszönet az intézet nemes gondolkosáru kerának, hogy a hosszú szomorú évek alatt az Isten és ember szeretet mellett éberren tudták tartani, bár nehéz áldozatok árán is gyermekeink lelkében a hazaszeretet szent tűsét is.

Mindzekért pedig hála neked Uram most és mindörökké!!!

FARKASNÉ SIPOSS ERZSI.

CZIBULKA S. központi fűtések és vízvezetési berendezések vállalata.
 LÉVA, (KÁLNAI UTCA 5.) HORTHY MIKLÓS UT 5. SZ.

Hazatért felvidéki ügyfeleit szeretettel köszönti és visszavárja az 50 éves
BLOCKNER J.

hirdető iroda Budapest, IV. Városház u. 14.

FIÓKOK: VI, Vilmos császár ut 33.
 VI., Andrássy ut 4.
 VII., Erzsébet körut 14.

Nyilegyenesen repíti

KEDVENC ÁLLOMÁSAIHOZ
 A MOTORIZÁLT NYOMÓGOMB AUTOMATA

PHILIPS

NEMES BUTORSZÖVETEK

JERMY PÁL

Budapest IV., Ferenciek-tere 3.
Hazai és külföldi különlegességek. — Gyári vezérképveletek.

Székrekedés

zavarólag hat az emésztésre és a vért is beszennyezi. Emelygést, fej- és derékfájást, idegességet és egyéb bajokat okoz. Ilyenkor segít Önnek is a jó hashajtó: **DARMOL**

DARMOL

Használja ki az őszi ültetés előnyeit és rendszeren **gyönyörű rózsáinkból!**

**Nemes gyümölcsfák,
szőlőtövek és
gyökeres oltványok,
eperpalánták, stb.**

nagy választékban:

Winter István

faiskolájában, Érsekujvár

Ár- és fajtajegyzék kívánatra ingyen!

BÓZSIK KÁROLY
faszobrász

VÁLLAL: faragott butor darabokat vagy teljes szoba berendezéseket, u. m. ebédlő, szalon, uriszoba, valamint szobrok, reliefképek, képrámák, stb. készítését, bármilyen rajz vagy kép után, jutányos árban!

Léva, Koháry utca 83. sz.

Magyar ember
magyar gyártmányu
rádiókészüléket vásoroljon!

**RÁDIÓ CENTRAL
KERN TESTVÉREK**

legrégibb műszaki és rádió szak-
üzletében **Léván**. Alapított 1881.

Munka- és nép **gázalarcok**
egyedárusító lerakata!

(Építkezés tartamára ideiglenes
üzlethelyiség Széchenyi u. elején.)

Magyar biztosítást a felszabadult magyarnak!

Nagy örömujjongásban, — husz keserves esztendő szenvedései után, — nem feledkezhetünk meg a magyar gazdasági élet követelményeiről. **Biztosítás nélkül a mai élet veszélyei közepette, egy percig sem maradhatunk.** Szívesen, testvéri érzéssel és bizalommal fogadjuk tehát az anyaország biztosító intézetének nálunk jelentkező megbizottját. **Nagymagyarország egyik legrégebb, 75 éve fennálló, vagyonban és tekintélyben már a békeidőben is vezető, szintiszta magyar biztosító intézete**

Fonciére Általános Bizt. Intézet

igazgatósága Budapesten gondoskodott arról, hogy **megbízható emberei** a felszabadult Felvidéken mindenütt tanácsadással, felvilágosítással és előnyös feltételű biztosítási ajánlataikkal készséggel álljanak magyar testvéreik segítségére. Hogy nyugodtan alhassunk, azonnal gondoskodjunk házuk, vagyonunk tűzkár elleni, otthonunk betörés elleni, esetleg testi épségünk baleset-kár elleni biztosításáról. **Fogadjuk szívesen a Fonciére Általános Biztosító Intézet megbizottját.**

Lévai főügynökség: **VAS JENŐ** bankigazgatónál.**HANGOS APOLLO MOZGÓ**

Vasárnap, november 27-én 2, 4, 6 és 1/2 9
órákor a nagy sikereket elért magyar film,
Nóti Károly kiváló vigjátéka

Maga lesz a férjem

van műsorán. - Főszereplők:

**Ágai Irén, Jávor Pál, Kabos Gyula,
Csortos Gyula, Vizváry Mariska, Hajmássy
Miklós, Sulyok Mária.**

November 28, 29, 30 és december 1-én,
hétfőn, kedden, szerdán és csütörtökön
este 1/4 9 órákor a legszebb, a legsikerül-
tebb és a legkedveltebb magyar filmek
egyike, Zilahy Lajos ismert regénye nyomán

KÉT FOGOLY

Rendezte: Székely István. Zene: Ákom Lajos

Főszereplők:

**Bajor Gizi, Ágai Irén, Jávor Pál,
Rajnai Gábor, Csortos Gyula.** — Ez egy
olyan film, amit mindenkinek látnia kell.
Biztosítsa jegyét elővételben!

December 2, 3 és 4-én, pénteken 1/4 9 óra-
kor szombaton este 6 és 1/4 9 órákor, va-
sárnap 2, 4, 6 és 1/4 9 órákor nagy be-
mutató film! — Indig Ottó vigjátéka.

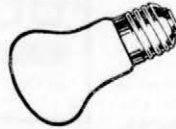
Torockói menyasszony

Rendezte: Keleti Márton. Főszerepekben:
**Dayka Margit, Jávor Pál, Kabos Gyula,
Sziklay Szeréna és Rózsahégyi Kálmán.**

Vasár- és ünnepnapokon a délután 2
órai előadás lesz állított helyárrakkal
megy.



*Tömegek
fény-
csékely
pénzért!*

**TUNGSRAM
KRYPTON**

Vadászati és halászati
cikkek nagy választékban!

**LŐPOR ÉS ROBBANTÓSZER ÁRUDA!**

Telefon 130

**BAROSKA J., LÉVA**